

ΜΕΤΕΩΡΩΝ ΛΙΘΟΠΟΛΙΣ

• ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ «ΜΕΤΕΩΡΩΝ ΛΙΘΟΠΟΛΙΣ» •

Εὐχές Σεβασμιωτάτου

Ἡ ἔλευσις τοῦ νέου σωτηρίου ἔτους 2024 βρίσκει τὴν ἀνθρωπότητα ὀλάκερη καὶ πολὺ περισσότερο τὴν γειτονική μας περιοχὴ ἐν μέσῳ πολέμων, ἀκαταστασιῶν καὶ ἀδικιῶν.

Ἀσφαλῶς ἡμεῖς οἱ Χριστιανοὶ δὲν ἀπελπιζόμεθα, ἐφόσον διακρίνουμε σὲ κάθε στιγμή τῆς ζωῆς μας ἀλλὰ καὶ τῆς ἀδιάκοπης ῥοῆς καὶ συνεχοῦς διαδοχῆς τοῦ πανδαμάτορος χρόνου, ὅτι ἡ ἐλπίδα καὶ ἡ σωτηρία μας πηγάζει ἀπὸ τὸν ἐκ τῆς Παρθένου σαρκωθέντα καὶ ἐκ τῶν νεκρῶν ἀναστάντα Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν. Ἔχοντες Αὐτὸν βεβαίαν καὶ ἀσφαλῆ ἄγκυραν τοῦ βίου μας, ὑποδεχόμεθα τὸ νέον ἔτος μὲ ἐλπίδα καὶ πίστιν.

Εὐχομαι ἐκ βάθους καρδίας ὅπως ὁ Πανάγαθος Θεὸς, διὰ πρεσβειῶν τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Βησσαρίωνος, Ἐπισκόπου Σταγῶν, καὶ πάντων τῶν ἐν Μετεώροις διαλαμφάντων Ὁσίων Πατέρων, χαρίζῃ εἰς ἕνα ἕκαστον ἐξ ὑμῶν ὑγίειαν, χαρὰν καὶ προκοπὴν βίου. Τὸ δὲ νέον ἔτος νὰ ἀποβῆ καρποφόρον, μεστὸν πάσης ἀρετῆς καὶ ἀγάπης, ἢ ὅποια θὰ ἐπιστεγάξῃ κάθε ἐνέργειαν τοῦ Συλλόγου σας πρὸς δόξαν Θεοῦ καὶ τῆς Ἁγίας αὐτοῦ Ἐκκλησίας.

Καλὸν καὶ εὐλογημένον ἔτος.

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ
† Ὁ Σταγῶν καὶ Μετεώρων
ΘΕΟΚΛΗΤΟΣ

ΧΡΙΣΤΟΣ ΕΤΕΧΘΗ!

Ἁγίου Ἰουστίνου Πόποβιτς

Ὁ Χριστός, ὁ Θεός, γεννήθηκε στὴ γῆ ὡς ἄνθρωπος. Γιατί; Γιὰ νὰ μᾶς ἐξηγήσει μὲ τὴ Γέννησή Του τὴ γέννησή μας. Ὁ Θεὸς ἔγινε ἄνθρωπος, γιὰ νὰ γίνει ὁ ἄνθρωπος Θεός.

Νά, μέσα σ' αὐτὸ περιλαμβάνεται ὅλο τὸ μυστήριο τῆς θαυμαστῆς Γεννήσεως τοῦ Θεανθρώπου τὴν ἡμέρα τῶν Χριστουγέννων. Μέσα σ' αὐτὸ περιέχεται ὁλόκληρο τὸ Εὐαγγέλιό Του καὶ ὅλη ἡ Ἐκκλησία Του καὶ κάθε τί πού βρίσκεται μέσα σ' Αὐτήν. Ὅλα τὰ ἅγια Μυστήρια καὶ ὅλες οἱ ἅγιες ἀρετὲς καὶ μέσα σ' αὐτὲς ὅλες οἱ ἅγιες θεϊκὲς δυνάμεις.

Ἀπὸ τὴ Γέννηση τοῦ Σωτήρα Χριστοῦ στὴ γῆ, ὅλο τὸ πλήρωμα τῆς Θεότητος, ὅλος ὁ Θεὸς βρίσκεται σωματικὰ παρῶν στὸν δικό μας ἀνθρώπινο κόσμος γιὰ νὰ γεμίσουμε ἐμεῖς μὲ αὐτὸ τὸ πλήρωμα τῆς Θεότητος. Καὶ ἔτσι νὰ πραγματοποιήσουμε τὸν σκοπὸ πού ὁ ἴδιος ὁ Θεὸς ἔθεσε, γιὰ τὸ ἀνθρώπινο εἶναι μας, γιὰ τὴν ἀνθρώπινη ζωὴ μας, γιὰ τὴν ἀνθρώπινη ὑπαρξή μας. Τὸν μόνον ἀληθινὸ καὶ ἀθάνατο σκοπὸ καὶ γιὰ μένα καὶ γιὰ σένα καὶ γιὰ τὸν κάθε ἄνθρωπο. **Ὡ, πῶς ἐμεῖς τὰ ἄθλια ἀνθρώπινα ὄντα νὰ φθάσουμε σ' αὐτὸν τὸν ὑψίστο σκοπὸ!**

Μέσω τῶν ἁγίων Μυστηρίων τοῦ Χριστοῦ πού ὑπάρχουν στὴν ἅγια Ἐκκλησία Του, καὶ μέσω τῶν ἁγίων ἀρετῶν πού ὑπάρχουν μέσα σ' Αὐτήν. Ὄταν ζοῦμε μέσα σ' αὐτὲς τίς ἀρετὲς καὶ μέσω αὐτῶν ὁ καθένας ἀπὸ μᾶς γεμίζει μὲ ὅλες τίς θεϊκὲς δυνάμεις, πού εἶναι ἀναγκαῖες γιὰ τὸν ἄνθρωπο, ὥστε νὰ ζῆσει ἐν Θεῷ καὶ μαζὶ μὲ τὸν Θεό, τόσο σ' αὐτὸν ὅσο καὶ στὸν ἄλλο κόσμο.

Μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ ὁ καθένας γίνεται «Θεὸς κατὰ χάριν», κι αὐτὸ εἶναι κάτι πού μπορεῖ νὰ πραγματοποιηθεῖ μόνον μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Κυρίου μας, τοῦ Θεανθρώπου Χριστοῦ πού ἐλεεῖ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους...

Ἡ ἐπίτευξη τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ ἀρχίζει μὲ τὸ ἅγιο Βάπτισμα καὶ ὀλοκληρώνεται μὲ τὴ θέωση. Στὸ Μυστήριο τοῦ Βαπτίσματος ντύνεται τὸν ἴδιο τὸν Χριστό. Στὴ Θεία Κοινωνία ὑποδέχεται ὁλόκληρο τὸν Θεό.

Νά, εἶσαι Χριστοφόρος χριστιανέ! Εἶσαι Θεοφόρος! Νά, ζεῖς, ὅπως ὁ μικρὸς «Θεὸς κατὰ χάριν». Νά, ζεῖς μὲ τὸν Χριστὸ καὶ γιὰ χάρι τοῦ Χριστοῦ, γιατί Αὐτὸς ὁ Χριστὸς εἶναι τὸ μόνον λογικὸ καὶ χαρμόσυνο νόημα τῆς ἀνθρώπινης ὑπαρξης καὶ γιὰ μένα καὶ γιὰ σένα καὶ γιὰ τὸν κάθε ἄνθρωπο.

Γι' αὐτό: ὅλα γιὰ τὸν Χριστό, τὸν Χριστὸ νὰ μὴν Τὸν ἀνταλλάξεις μὲ τίποτε!

Ἄς εἶναι Αὐτὸς – ὁ θαυμαστός καὶ ἐλεήμονας πρὸς ὅλους τοὺς ἀνθρώπους – Κύριος καὶ Σωτήρας μας. **«Αὐτὸς πρῶτος σὲ ὅλα»**, μέσα σὲ ὅλη τὴ ζωὴ μου, σὲ ὅλη τὴ ζωὴ σου καὶ τὴ ζωὴ τοῦ κάθε ἀνθρώπου, τὴ ζωὴ πού ἀρχίζει ἐδῶ στὴ γῆ, γιὰ νὰ συνεχιστεῖ σὲ ὀλόκληρη τὴν αἰωνιότητα, σὲ ὅλους τοὺς οὐράνιους Θεῖους κόσμους.

Γι' αὐτὸ πάλι καὶ πολλὲς φορές ἐπαναλαμβάνω τὴ χαρμόσυνη φωνὴ καὶ τὸν ἀγγελικὸ χαιρετισμὸ: **ΧΡΙΣΤΟΣ ΕΤΕΧΘΗ!**

Ὁ ὕμνος πού ἔγινε εἰκόνα

Στά τέλη τοῦ 13ου αἰώνα ἐμφανίζεται στή μνημειακή ζωγραφική ἓνα ἐντυπωσιακό θέμα πού ἐμπνέεται ἀπό τήν ὕμνογραφία τῶν Χριστουγέννων. Συγκεκριμένα, εἰκονογραφεῖται τό ἰδιόμελο στιχηρό τοῦ Ἑσπερινοῦ τῆς ἑορτῆς: «Τί Σοι προσενέγκωμεν Χριστέ...». Ὁ ὕμνογράφος μέ μεταφορικό τρόπο περιγράφει τή συμμετοχή τῆς κτίσεως στή Γέννηση τοῦ Χριστοῦ. Ἐπειτα, ὁ ἀγιογράφος μετατρέπει τό ποίημα σέ εἰκόνα, προσωποποιώντας τά ἄψυχα σέ μιὰ σύνθεση, ὅπου ἡ Παναγία ἔνθρονος μέ τόν Ἰησοῦ βρέφος πού εὐλογεῖ, δέχεται τά δῶρα τῆς κτίσεως.

«Τί Σοι προσενέγκωμεν Χριστέ, ὅτι ὦφθης ἐπὶ γῆς ὡς ἄνθρωπος δι' ἡμᾶς;
ἕκαστον γάρ τῶν ὑπὸ Σοῦ γενομένων κτισμάτων, τὴν εὐχαριστίαν Σοι προσάγει:
οἱ Ἄγγελοι τὸν ὕμνον,
οἱ οὐρανοὶ τὸν Ἀστέρα,
οἱ Μάγοι τὰ δῶρα,
οἱ Ποιμένες τὸ θαῦμα,
ἡ γῆ τὸ σπήλαιον,
ἡ ἔρημος τὴν φάτνην·
ἡμεῖς δὲ Μητέρα Παρθένον·
ὁ πρὸ αἰώνων Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Μέ τή Θεοτόκο θεώνεται ἡ ἀγνή καὶ καθαρὴ ἀνθρώπινη φύση, πού μέ τή χάρη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος διατηρήθηκε στό πρόσωπο τῆς ἀειπαρθένου Μαρίας. Ἡ Θεοτόκος ἐπιτέλεσε ὅλο τό ἔργο, πού χρειαζόταν ἀνθρωπίνως γιά τή σωτηρία μας. Μ' αὐτήν τὴν ἔννοια ἡ Θεοτόκος ἐκπροσωπεῖ ὁλόκληρη τὴν ἀνθρωπότητα καὶ προσφέρει γιά χάρη τῆς τῆς δικῆς τῆς σάρκα ὡς δοχεῖο τῆς Θεότητος. Καὶ ἡ εὐχαριστική αὐτή προσφορά εἶναι ἀσύγκριτα σημαντικότερη ἀπὸ τῶν ἄλλων κτισμάτων.

Πῶς γιορτάζουν οἱ ἅγιοι τὰ Χριστούγεννα;

Οἱ Ἅγιοι ζοῦσαν μέ λαχτάρια τὶς γιορτές, καὶ μᾶς τὸ ἐξηγεῖ ὁ Ὅσιος Παΐσιος:

– Ὁ Χριστὸς μέ τὴν μεγάλη Του ἀγάπη καὶ μέ τὴν μεγάλη Του ἀγαλλίαση πού σκορπάει στὶς ψυχές τῶν πιστῶν μέ ὅλες τὶς ἅγιες γιορτές Του μᾶς ἀνασταίνει ἀληθινά, ἀφοῦ μᾶς ἀνεβάξει ψηλά πνευματικά. Ἀρκεῖ νὰ συμμετέχουμε καὶ νὰ ἔχουμε ὄρεξη πνευματικὴ νὰ τὶς πανηγυρίζουμε πνευματικά· τότε τὶς γλεντᾶμε πνευματικά καὶ μεθᾶμε πνευματικά ἀπὸ τὸ παραδεισένιο κρασί πού μᾶς φέρνουν οἱ Ἅγιοι καὶ μᾶς κερνοῦν.

– Γέροντα πῶς μπορεῖ νὰ ζήσει κανεὶς πνευματικά τὶς γιορτές;

– Τὶς γιορτές γιὰ νὰ τὶς ζήσουμε, πρέπει νὰ ἔχουμε τὸν νοῦ μας στὶς ἅγιες ἡμέρες καὶ ὄχι στὶς δουλειές πού ἔχουμε νὰ κάνουμε γιὰ τὶς ἅγιες ἡμέρες. Νὰ σκεφτώμαστε τὰ γεγονότα τῆς κάθε ἁγίας ἡμέρας (Χριστούγεννα, Θεοφάνεια, Πάσχα κ.λπ.) καὶ νὰ λέμε τὴν εὐχή δοξολογώντας τὸν Θεό. Ἐτσι θὰ γιορτάζουμε μέ πολλὴ εὐλάβεια κάθε γιορτῆ. Οἱ κοσμικοὶ ζητοῦν νὰ καταλάβουν τὰ Χριστούγεννα μέ τὸ χοιρινό, τὸ Πάσχα μέ τὸ ἄρνι, τὶς Ἀποκριές μέ τὸ κομφετί. ...Ὅταν κανεὶς μελετᾷ τὰ γεγονότα τῆς κάθε γιορτῆς, φυσιολογικά θὰ συγκινηθῆ καὶ μέ ἰδιαίτερη εὐλάβεια θὰ προσευχηθῆ. Ἐπειτα στὶς Ἀκολουθίες ὁ νοῦς νὰ εἶναι στὰ γεγονότα πού γιορτάζουμε καὶ μέ εὐλάβεια νὰ παρακολουθοῦμε τὰ τροπάρια πού ψάλλονται. Ὅταν ὁ νοῦς εἶναι στὰ θεῖα νοήματα, ζῆ τὰ γεγονότα ὁ ἄνθρωπος, καὶ ἔτσι ἀλλοιώνεται.

(Ἁγίου Παΐσιου Ἀγιορείτου, Λόγοι Α' (σελ. 335-336).

Ἱερὸν Ἑσυχαστήριον «Εὐαγγελιστῆς Ἰωάννης ὁ Θεολόγος»,

Σουρωτὴ Θεσσαλονίκης)

– Γέροντα, μετὰ τὴν Ἀγρυπνία τῶν Χριστουγέννων δὲν κοιμόμαστε;

– Χριστούγεννα καὶ νὰ κοιμηθοῦμε; Ἄ! Ἡ μητέρα μου ἔλεγε: «ἀπόψε μόνον οἱ Ἑβραῖοι κοιμοῦνται». Βλέπεις, τὴν νύχτα πού γεννήθηκε ὁ Χριστὸς, οἱ ἄρχοντες κοιμόνταν βαθιά, καὶ οἱ ποιμένες «ἀγραυλοῦσαν». Φύλαγαν τὰ πρόβατα τὴν νύχτα παίζοντας τὴν φλογέρα. Κατάλαβες; Οἱ ποιμένες πού ἀγρυπνοῦσαν εἶδαν τὸν Χριστό.

– Πῶς ἦταν γέροντα τὸ σπήλαιο τῆς Βηθλεέμ;

– Ἦταν μιὰ σπηλιὰ μέσα σὲ ἓναν βράχο καὶ εἶχε μιὰ φάτνη, τίποτε ἄλλο δὲν εἶχε. Ἐκεῖ πῆγαινε κανένας φτωχὸς καὶ ἄφηνε τὰ ζῶα του. Ἡ Παναγία μέ τὸν Ἰωσήφ, ἐπειδὴ ὅλα τὰ χάνια ἦταν γεμάτα καὶ δὲν εἶχαν πού νὰ μείνουν, κατέληξαν σὲ αὐτὸ τὸ σπήλαιο. Ἐκεῖ ἦταν τὸ γαῖδουράκι καὶ τὸ βοιδάκι, πού μέ τὰ χνώτα τους ζέσταναν τὸν Χριστό! «Ἐγὼ βοῦς τὸν κτησάμενον καὶ ὄνος τὴν φάτνην τοῦ κυρίου αὐτοῦ», δὲν λέει ὁ Προφήτης Ἡσαΐας.

«Ἐγὼ θὰ εὔχομαι ἡ καρδιά σας νὰ γίνῃ Ἁγία Φάτνη καὶ τὸ Πανάγιον Βρέφος τῆς Βηθλεέμ νὰ σᾶς δώσει ὅλες τὶς εὐλογίες Του».

(Ἁγίου Παΐσιου Ἀγιορείτου, Λόγοι ΣΤ' (σελ. 195-196).

Ἱερὸν Ἑσυχαστήριον «Εὐαγγελιστῆς Ἰωάννης ὁ Θεολόγος»,

Σουρωτὴ Θεσσαλονίκης)

Τό δῶρο τῶν Χριστουγέννων

Νύχτα Χριστουγέννων. Ἐνας ἅγιος καί σοφός ἀσκητής προσεύχεται ἀπό ὦρα γονατιστός μέσα στό ἅγιο Σπήλαιο, στή Βηθλεέμ.

Στό σπήλαιο πού πρίν ἀπό περίπου 400 χρόνια εἶχε φιλοξενήσει τόν νεογέννητο Χριστό μας. Ὁ ἀσκητής δέν εἶναι ἄλλος ἀπό τόν μεγάλο Πατέρα τῆς Ἐκκλησίας μας, τόν ἅγιο Ἱερώνυμο, πού κατέγραψε καί τά ὅσα συνέβησαν ἐκεῖ.

Ἐκεῖνη τή νύχτα, ὁ Ὅσιος εἶχε ἀφήσει τό ἀσκητήριό του, πού ἦταν κοντά στό ἅγιο Σπήλαιο, καί εἶχε ἀποφασίσει νά τήν περάσει ξάγρυπνος καί προσευχόμενος μπροστά στήν ἁγία Φάτνη.

Ἡ καρδιά του ἦταν γεμάτη εὐγνωμοσύνη γιά τή μεγάλη δωρεά τοῦ Θεοῦ: νά ἔλθει ὁ Ἰδιος στή γῆ, νά γίνει ἄνθρωπος, γιά νά μᾶς γλυτώσει ἀπό τή δουλεία τῆς ἁμαρτίας, ἀπό τήν τυραννία τοῦ διαβόλου καί τά νύχια τοῦ θανάτου!

Ἀπόλυτη σιωπή ἐπικρατοῦσε μέσα στή νύχτα στόν ἱερό χῶρο...

Ξαφνικά ἀκούστηκε νά προφέρει τό ὄνομά του μιά γλυκιά φωνή:

– Ἱερώνυμε!

Ξαφνιαστικῶς ὁ Ὅσιος... Κοίταξε παραξενεμένος γύρω του... Τίποτε... Δέν ὑπῆρχε κανεῖς.

– Ἱερώνυμε! Ξανακούστηκε ἡ φωνή...

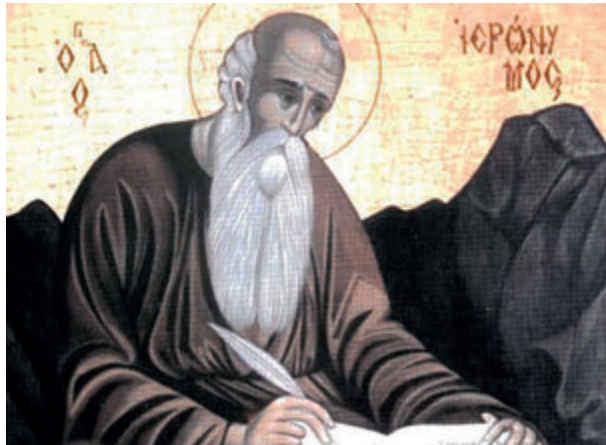
Ναί! Ἐρχόταν ἀπό τήν ἁγία Φάτνη... καί ἔκανε τήν καρδιά του νά τρέμει συγκλονισμένη.

– Ἱερώνυμε, τί δῶρο θά μοῦ κάνεις ἀπόψε στή γιορτή μου;

Ἦταν πράγματι ἡ γλυκιά φωνή τοῦ Ἰησοῦ.

Ἐέσπασε σέ λυγμούς ὁ Ἅγιος:

– ὦ Κύριε, τό ξέρεις ὅτι γιά Σένα τά ἄφησα ὅλα: τό παλά-

τι τοῦ αὐτοκράτορα, τά μεγαλεῖα τῆς Ρώμης, τίς ἀνέσεις. Ἡ καρδιά μου, ἡ σκέψη μου, ὅλα σέ Σένα εἶναι στραμμένα! Τί ἄλλο μπορῶ νά σοῦ προσφέρω; Δέν ἔχω τίποτε!

– Καί ὅμως, Ἱερώνυμε, ἔχεις κάτι ἀκόμα πού μπορείς καί πρέπει νά μοῦ τό προσφέρεις... Αὐτό θά μέ εὐχαριστήσει πιό πολύ ἀπό ὅλα τά ἄλλα, καί αὐτό θέλω...

Ἔπεσε σέ συλλογή ὁ Ὅσιος... Πέρασαν λίγα λεπτά καί μετὰ τόλμησε

νά φελλίσει:

– Κύριε, δέν βρίσκω κάτι... Πές μου, τί θά μπορούσα ἀκόμη νά σοῦ προσφέρω καί δέν μπορῶ νά τό σκεφτώ;

Μεσολάβησε μικρό διάστημα σιγῆς καί ἡ φωνή τοῦ Χριστοῦ ξανακούστηκε:

– Ἱερώνυμε, τίς ἁμαρτίες σου θέλω. Δώσε μου τίς ἁμαρτίες σου!

– Τίς ἁμαρτίες μου; Τί νά τίς κάνεις, Κύριε, τίς ἁμαρτίες μου;

– Θέλω τίς ἁμαρτίες σου γιά νά σοῦ τίς συγχωρήσω, ἀφοῦ γι' αὐτό ἦρθα στόν κόσμο, ἀπάντησε ὁ Ἰησοῦς καί ἐπικράτησε βαθιά σιωπή.

Συγκλονισμένος ὁ ἅγιος Ἱερώνυμος ἄφησε τά δάκρυά του, δάκρυα εὐγνωμοσύνης, νά πλημμυρίσουν τόν ἱερό χῶρο ὅλη τή νύχτα.

Ἄφησε καί σέ μᾶς τήν ἔμπρακτη παραγγελία νά μὴ λησμονοῦμε κάθε Χριστούγεννα τό ὠραιότερο δῶρο πρὸς τόν Σωτήρα μας, τή μετάνοιά μας γιά τίς ἁμαρτίες μας. Αὐτός εἶναι ὁ καλύτερος ἑορτασμός τῆς μεγάλης ἑορτῆς...

(Περιοδικό «Ὁ ΣΩΤΗΡ», Τεῦχ. 2057)

Οἱ θησαυροί μας

π. Λέβ Ζιλέ

Μαζί μέ τούς μάγους, ἀνοίγουμε τούς θησαυρούς μας καί προσφέρουμε στό Παιδίον ὅτι πολυτιμότερο ἔχουμε. Προσφέρουμε, ἐν πνεύματι, χρυσό, σημεῖο ὅτι ὁ Χριστός εἶναι γιά μᾶς πολυτιμότερος ἀπ' ὅλα τά πλούτη καί ὅλα τά ἐγκόσμια ἀγαθά: σημάδι τῆς δικῆς μας ἀπαγκίστρωσης ἀπό τά ἐγκόσμια ἀγαθά. Προσφέρουμε, ἐν πνεύματι, λίβανον, σημεῖο λατρείας, γιατί ὁ Ἰησοῦς δέν εἶναι μόνον ὁ βασιλεὺς τοῦ σύμπαντος κόσμου· εἶναι ὁ Θεός μας. Τοῦ προσφέρουμε, ἐν πνεύματι, τή σμύρνα, τά μύρα μας, μέ τά ὅποια τιμοῦμε ἐκ τῶν προτέρων τό θάνατο καί τήν ταφή Του· μ' αὐτά δηλώνουμε τήν παραίτησή μας ἀπό τίς σαρκικές ἀπολαύσεις. Κύριε, δέξου τήν προσφορά μας!

(Ἐγεννήθη ὁ Χριστός, σελ. 50-51, ἐκδ. Ἀκρίτας)

Εἰς τό Γενέθλιον τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ

Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου

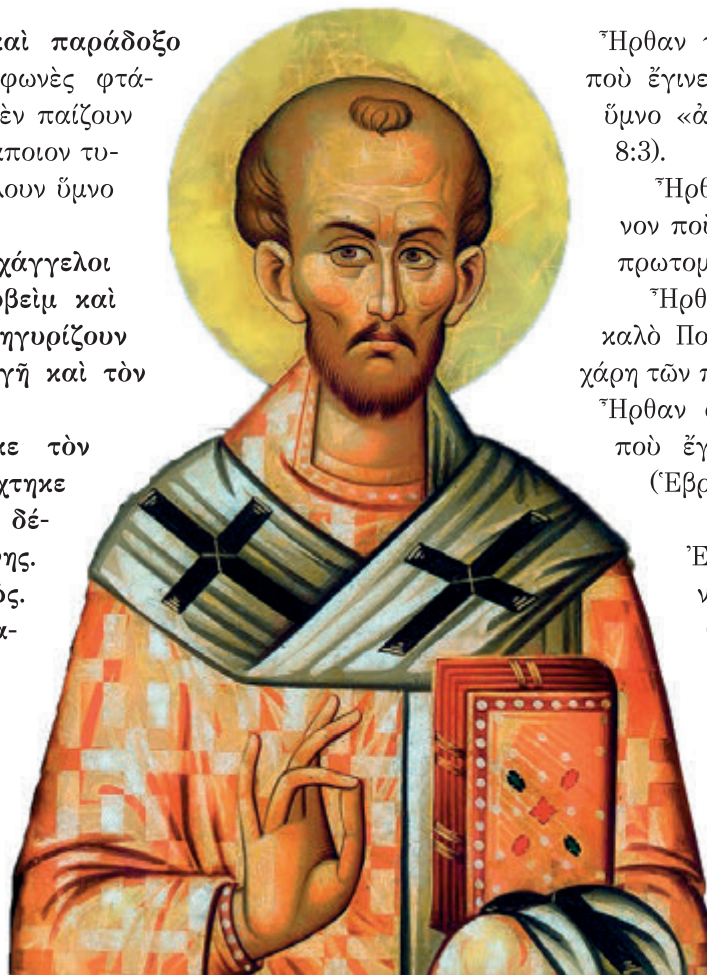
Μυστήριον παράξενο καὶ παράδοξο ἀντικρύζω. Βοσκῶν φωνῆς φτάνουν στ' αὐτιά μου. Δὲν παίζουν σήμερα μὲ τὶς φλογέρες τοὺς κάποιον τυχαῖο σκοπὸ. Τὰ χεῖλη τοὺς φάλλουν ὕμνο οὐράνιο.

Οἱ ἄγγελοι ὕμνολογοῦν, οἱ ἀρχάγγελοι ἀνυμνοῦν, φάλλουν τὰ Χερουβείμ καὶ δοξολογοῦν τὰ Σεραφεείμ. Πανηγυρίζουν ὅλοι, βλέποντας τὸ Θεὸ στὴ γῆ καὶ τὸν ἄνθρωπο στοὺς οὐρανοὺς.

Σήμερα ἡ Βηθλεὲμ μιμήθηκε τὸν οὐρανό: Ἄντι γι' ἀστέρια, δέχτηκε τοὺς ἀγγέλους· ἀντὶ γιὰ ἥλιο, δέχτηκε τὸν ἥλιο τῆς δικαιοσύνης. Καὶ μὴ ζητᾶς νὰ μάθεις τὸ πῶς. Γιατί, ὅπου θέλει ὁ Θεός, ἀνατρέπονται οἱ φυσικοὶ νόμοι.

Ἐκεῖνος λοιπὸν τὸ θέλησε. Καὶ τὸ ἔκανε. Κατέβηκε στὴ γῆ καὶ ἔσωσε τὸν ἄνθρωπο. Ὅλα συνεργάστηκαν μαζί Του γι' αὐτὸν τὸ σκοπὸ.

Σήμερα γεννιέται Αὐτὸς ποὺ ὑπάρχει αἰώνια, καὶ γίνεται αὐτὸ ποὺ ποτὲ δὲν ὑπῆρξε. Εἶναι Θεὸς καὶ γίνεται ἄνθρωπος! Γίνεται ἄνθρωπος καὶ πάλι Θεὸς μένει!

Ἦρθαν τὰ νήπια νὰ προσκυνήσουν Ἐκεῖνον ποὺ ἔγινε νήπιο, γιὰ νὰ συνθέσει δοξολογικὸ ὕμνο «ἀπ' τὰ στόματα τῶν νηπίων» (Ψαλμ. 8:3).

Ἦρθαν τὰ παιδιὰ νὰ προσκυνήσουν Ἐκεῖνον ποὺ ἡ μανία τοῦ Ἡρώδη τὰ ἀνέδειξε σὲ πρωτομάρτυρες.

Ἦρθαν οἱ ποιμένες νὰ προσκυνήσουν τὸν καλὸ Ποιμένα, ποὺ θυσίασε τὴ ζωὴ Του γιὰ χάρη τῶν προβάτων.

Ἦρθαν οἱ ἱερεῖς νὰ προσκυνήσουν Ἐκεῖνον ποὺ ἔγινε ἀρχιερέας ὅπως ὁ Μελχισεδεκ (Ἐβρ. 5:10).

Ἦρθαν οἱ δοῦλοι νὰ προσκυνήσουν Ἐκεῖνον ποὺ πῆρε μορφὴ δούλου, γιὰ νὰ μετατρέψει τὴ δουλεία μας σ' ἐλευθερία.

Ἦρθαν οἱ ψαράδες νὰ προσκυνήσουν Ἐκεῖνον ποὺ τοὺς μετέβαλε σὲ «ψαράδες ἀνθρώπων» (Ματθ. 4:19).

Ἦρθαν οἱ τελῶνες νὰ προσκυνήσουν Ἐκεῖνον ποὺ ἀπὸ τοὺς τελῶνες ἀνέδειξε εὐαγγελιστὴ.

Ἦρθαν οἱ πόρνες νὰ προσκυνήσουν Ἐκεῖνον ποὺ παρέδωσε τὰ πόδια του στὰ δάκρυα μίας πόρνης.

Κοντολογίς, ἦρθαν ὅλοι οἱ ἁμαρτωλοὶ νὰ δοῦν τὸν Ἄμνὸ τοῦ Θεοῦ, ποὺ σηκώνει στοὺς ὤμους Του τὴν ἁμαρτία τοῦ κόσμου:

Οἱ μάγοι γιὰ νὰ Τὸν προσκυνήσουν·
οἱ ποιμένες γιὰ νὰ Τὸν δοξολογήσουν·
οἱ τελῶνες γιὰ νὰ Τὸν κηρύξουν·
οἱ πόρνες γιὰ νὰ Τοῦ προσφέρουν μύρα·
ἡ Σαμαρείτισσα γιὰ νὰ ξεδιψάσει·
ἡ Χαναναία γιὰ νὰ εὐεργετηθεῖ.

Ὅταν γεννήθηκε, οἱ Ἰουδαῖοι δὲν δέχονταν τὴν παράδοξη γέννησή Του: Ἀπὸ τὴ μία οἱ Φαρισαῖοι παρερμήνευαν τὰ ἱερά βιβλία· καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη οἱ γραμματεῖς δίδασκαν ἄλλα ἀντὶ ἄλλων. Ὁ Ἡρώδης πάλι, ζητοῦσε νὰ βρεῖ τὸ νεογέννητο Βρέφος ὄχι γιὰ νὰ τὸ τιμήσει, μὰ γιὰ νὰ τὸ θανατώσει.

Ἐ λοιπὸν, ὅλοι αὐτοὶ σήμερα τρίβουν τὰ μάτια τους, βλέποντας τὸ Βασιλιὰ τ' οὐρανοῦ νὰ βρίσκεται στὴ γῆ μ' ἀνθρώπινη σάρκα, γεννημένος ἀπὸ παρθενικὴ μήτρα.

Καὶ ἦρθαν οἱ βασιλιάδες νὰ προσκυνήσουν τὸν ἐπουράνιο Βασιλιὰ τῆς δόξας.

Ἦρθαν οἱ στρατιῶτες νὰ ὑπηρετήσουν τὸν Ἀρχιστράτηγο τῶν οὐράνιων Δυνάμεων.

Ἦρθαν οἱ γυναῖκες νὰ προσκυνήσουν Ἐκεῖνον ποὺ μετέβαλε τὶς λύπες τῆς γυναίκας σὲ χαρὰ.

Ἦρθαν οἱ παρθένες νὰ προσκυνήσουν Ἐκεῖνον ποὺ δημιούργησε τοὺς μαστοὺς καὶ τὸ γάλα, καὶ τώρα θηλάζει ἀπὸ Μητέρα Παρθένο.

Ἄφοῦ λοιπὸν ὅλοι σκιρτοῦν ἀπὸ χαρὰ, θέλω καὶ ἐγὼ νὰ σκιρτήσω, θέλω νὰ χορέψω, θέλω νὰ πανηγυρίσω. Δίχως κιθάρα, δίχως αὐλό, δίχως λαμπάδες ἀναμμένες στὰ χεῖρια μου. Πανηγυρίζω κρατώντας, ἀντὶ γι' αὐτά, τὰ σπάργανα τοῦ Χριστοῦ. Αὐτὰ εἶναι ἡ ἐλπίδα μου, αὐτὰ ἡ ζωὴ μου, αὐτὰ ἡ σωτηρία μου, αὐτὰ ὁ αὐλός μου, αὐτὰ ἡ κιθάρα μου. Γι' αὐτὸ τὰ 'χω μαζί μου: Γιὰ νὰ πάρω ἀπὸ τὴ δύναμή τους δύναμη, γιὰ νὰ φωνάξω μαζί μὲ τοὺς ἀγγέλους, «δόξα στὸν ὕψιστο Θεό», καὶ μὲ τοὺς ποιμένες, «καὶ εἰρήνη στὴ γῆ, εὐλογία στοὺς ἀνθρώπους» (Λουκ. 2:14).

Βλέπω εκείνη που γέννησε. Βλέπω κι Έκεινον που γεννήθηκε. Άλλα τον τρόπο της γεννήσεως δεν μπορώ να τον καταλάβω. Όπου θέλει, βλέπετε, ο Θεός, νικούνται οι φυσικοί νόμοι. Έτσι έγινε κι εδώ: Παραμερίστηκε ή φυσική τάξη και ενέργησε ή θεία θέληση.

Πόσο ανέκφραστη είναι ή εύσπλαχνία του Θεού!
Κατάπληξη με γεμίζει το θαύμα!
Παιδι βλέπω τον προαιώνιο Θεό!
Σε φάτνη αναπαύεται, Αὐτὸς που ἔχει θρόνο τὸν οὐρανό!

Χέρια ἀνθρώπινα ἀγγίζου τὸν ἀπρόσιτο κι ἀσώματο!

Με σπάργανα εἶναι σφιχτοδεμένος, Αὐτὸς που σπάει τὰ δεσμὰ τῆς ἀμαρτίας!

Ὅμως... τοῦτο εἶναι τὸ θέλημά Του: Τὴν ἀτιμία νὰ μεταβάλει σὲ τιμὴ· μὲ δόξα νὰ ντύσει τὴν εὐτέλεια· καὶ τὴν προσβολὴ σ' ἀρετὴ νὰ μεταπλάσει.

Πῆρε τὸ σῶμα μου. Μοῦ προσφέρει τὸ Πνεῦμα Του. Μοῦ χαρίζει τὸ θησαυρὸ τῆς αἰώνιας ζωῆς, παίροντας ἀλλὰ καὶ δίνοντάς μου: Παίρνει τὴ σάρκα μου γιὰ νὰ μὲ ἀγιάσει· μοῦ δίνει τὸ Πνεῦμα Του γιὰ νὰ μὲ σώσει.

Ἐλάτε λοιπὸν νὰ γιορτάσουμε! Ἐλάτε νὰ πανηγυρίσουμε! Εἶναι παράξενος ὁ τρόπος τῆς γιορτῆς – ὅσο παράξενος εἶναι κι ὁ λόγος τῆς γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ.

Σήμερα λύθηκαν τὰ μακροχρόνια δεσμὰ.

Ὁ διάβολος καταντροπιάστηκε.

Οἱ δαίμονες δραπετεύσαν.

Ὁ θάνατος καταργήθηκε.

Ὁ παράδεισος ἀνοίχτηκε.

Ἡ κατάρα ἐξαφανίστηκε.

Ἡ ἀμαρτία διώχτηκε.

Ἡ πλάνη ἀπομακρύνθηκε.

Ἡ ἀλήθεια ἀποκαλύφθηκε.

Τὸ κήρυγμα τῆς εὐσέβειας ξεχύθηκε καὶ διαδόθηκε παντοῦ.

Ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μεταφυτεύθηκε στὴ γῆ.

Οἱ ἄγγελοι συνομιλοῦν μὲ τοὺς ἀνθρώπους.

Ὅλα ἔγιναν ἓνα.

Γιατί;

Γιατί κατέβηκε ὁ Θεὸς στὴ γῆ κι ὁ ἄνθρωπος ἀνέβηκε στοὺς οὐρανοὺς. Κατέβηκε ὁ Θεὸς στὴ γῆ καὶ πάλι βρίσκεται στὸν οὐρανό. Ὀλόκληρος εἶναι στὸν οὐρανὸ κι ὀλόκληρος στὴ γῆ. Ἔγινε ἄνθρωπος κι εἶναι Θεός. Εἶναι Θεὸς καὶ πῆρε σάρκα. Κρατιέται σὲ παρθενικὴ ἀγκαλιὰ καὶ στὰ χέρια Του κρατᾷ τὴν οἰκουμένη.

Τί ἄλλο μένει νὰ πῶ;

Δημιουργὸ καὶ φάτνη βλέπω... Βρέφος καὶ σπάργανα... Λε-

χῶνα παρθένα, περιφρονημένη. Φτώχεια πολλή... Ἀνέχεια πολλή...

Εἶδες ὅμως τί πλοῦτος μέσα στὴ μεγάλη φτώχεια; Ὁ Πλούσιος ἔγινε φτωχὸς γιὰ χάρη μας. Δὲν ἔχει οὔτε κρεβάτι οὔτε στρώμα. Μέσα σὲ ταπεινὸ παχνὶ Τὸν ἔχουν ἀποθέσει...

ὦ φτώχεια, πλοῦτου πηγὴ!

ὦ πλοῦτε ἀμέτρητε, κρυμμένε μὲς στὴ φτώχεια!

Μέσα στὴ φάτνη κείτεσαι καὶ τὴν οἰκουμένη σαλεύεις.

Μέσα σὲ σπάργανα τυλίγεται καὶ σπᾶς τὰ δεσμὰ τῆς ἀμαρτίας.

Λέξη ἀκόμα δὲν ἄρθρωσες καὶ διδάξεις στοὺς μάγους τὴ θεογνωσία.

Τὶ νὰ πῶ καὶ τί νὰ λαλήσω;

Νὰ Βρέφος σπαργανωμένο!

Νὰ ἡ Μαρία, Μητέρα καὶ Παρθένο μαζί!

Νὰ ὁ Ἰωσήφ, πατέρας τάχα τοῦ Παιδιοῦ!

Ἐκείνη ἡ γυναίκα, αὐτὸς ὁ ἄνδρας. Νόμιμες οἱ ὀνομασίες, ἀλλὰ χωρὶς περιεχόμενο.

Ὁ Ἰωσήφ μνηστεύθηκε μόνο τὴ Μαρία, καὶ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα τὴν ἐπισκίασε. Ἔτσι, γεμάτος ἀπορία, δὲν ἤξερε τί νὰ ὑποθέσει γιὰ τὸ Βρέφος: Νὰ πεῖ πὼς ἦταν καρπὸς μοιχείας, δὲν τολμοῦσε. Νὰ

προσφέρει λόγο βλάσφημο ἐναντίον τῆς Παρθένου, δὲν μπορούσε. Οὔτε πάλι δεχόταν τὸ Παιδιὸ σὰν δικό του, γιατί τοῦ ἦταν ἄγνωστο τὸ πὼς καὶ ἀπὸ ποιοὺν γεννήθηκε.

Ἀλλὰ νά, πού, πάνω στὴ σύγχυσή του, παίρνει ἀπάντηση ἀπὸ τὸν οὐρανό, μὲ τὴ φωνὴ τοῦ ἀγγέλου: «Ἰωσήφ, μὴ διστάσεις νὰ πάρεις στὸ σπίτι σου τὴ Μαριάμ, γιατί τὸ παιδι ποὺ περιμένει προέρχεται ἀπὸ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα» (Ματθ. 1:20). Καὶ φανέρωσε ἔτσι σ' ἐκεῖνον καὶ σ' ἐμᾶς ὅτι τὸ Ἅγιο Πνεῦμα ἐπισκίασε τὴν Παρθένο.

Γιατί ὅμως ὁ Χριστὸς θέλησε νὰ γεννηθεῖ ἀπὸ παρθένα, ἀφήνοντας ἀβλαβὴ τὴν παρθενία της;

Νὰ γιατί:

Κάποτε ὁ διάβολος ἐξαπάτησε τὴν παρθένα Εὐα. Τώρα ὁ ἄγγελος ἔφερε τὸ λυτρωτικὸ μήνυμα στὴν Παρθένο Μαριάμ.

Κάποτε ἡ Εὐα ξεστόμισε λόγο, ποὺ ἔγινε αἰτία θανάτου. Τώρα ἡ Μαρία γέννησε τὸ Λόγο, ποὺ ἔγινε αἰτία αἰώνιας ζωῆς.

Ὁ λόγος τῆς Εὐας ἔδειξε τὸ δέντρο, ποὺ ἔβγαλε τὸν Ἄδὰμ ἀπὸ τὸν παράδεισο.

Ὁ Λόγος τῆς Μαρίας ἔδειξε τὸ Σταυρό, ποὺ ἔβαλε τὸν Ἄδὰμ πάλι στὸν παράδεισο.

Σ' αὐτὸν λοιπὸν, τὸ Λόγο τοῦ Θεοῦ καὶ Υἱὸ τῆς Παρθένου, ποὺ ἄνοιξε δρόμο μέσα σὲ τόπο ἀδιάβατο, ἄς ἀναπέμφουμε δοξολογία μαζί μὲ τὸν Πατέρα καὶ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα στοὺς αἰῶνες τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΕΚΕΙ ΟΠΟΥ ΓΕΝΝΗΘΗΚΕ Ο ΧΡΙΣΤΟΣ

Η ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΤΗΣ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ ΣΤΗ ΒΗΘΛΕΕΜ

Ἡ ἱστορία τοῦ Ναοῦ

Ἡ πρώτη πηγή πληροφόρησης γιὰ τὴν Γέννηση τοῦ Χριστοῦ ὑπῆρξε ἡ Παναγία, πού ὑπέδειξε στοὺς Ἀποστόλους καὶ τὴν ἀκριβῆ τοποθεσία τῆς Γεννήσεως. Στὸν χώρο αὐτὸ ὁ Αὐτοκράτορας Ἀδριανὸς εἶχε ἀνεγείρει τὸ 130 μ.Χ. εἰδωλολατρικὸ ναὸ γιὰ νὰ ἀπαλείψει ἀπὸ τὴ μνήμη τῶν Χριστιανῶν τὸ γεγονός τῆς Γεννήσεως, συμβάλλοντας, ὅμως, στὸ ἀκριβῶς ἀντίθετο, δηλαδὴ στὴ συνεχῆ ὑπόμνηση τοῦ χώρου τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Χριστοῦ. Ἔτσι ἡ παράδοση διασώθηκε μέχρι τὶς ἡμέρες τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου, ὅταν ἡ μητέρα του ἡ Ἁγία Ἐλένη, ἀνήγειρε μεγαλοπρεπῆ Βασιλικὴ στὴν Βηθλεέμ, ἡ ὁποία κατέστη σπουδαῖο προσκυνηματικὸ καὶ λατρευτικὸ κέντρο.

Τὸ 614 μ.Χ. οἱ Πέρσες κατέλαβαν τὴν Παλαιστίνη μὲ ἀποτέλεσμα τὴν καταστροφὴ τῶν Μονῶν καὶ τὴ σφαγὴ χιλιάδων μοναχῶν. Ὡστόσο, «σεβάστηκαν» τὸν ναὸ τῆς Γεννήσεως καὶ δὲν τὸν κατέστρεψαν, γιατί στὴν πρόσοψη τῆς Βασιλικῆς ἦταν ζωγραφισμένη ἡ παράσταση τῆς Γέννησης τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς προσκύνησης τῶν Μάγων τῆς Περσίας μὲ τὶς περσικὲς ἐνδυμα-

σίες. Αὐτὴ ἡ παράσταση ἔσωσε τὸ ναό, γιατί οἱ Πέρσες σεβάστηκαν τοὺς τρεῖς Μάγους συμπατριῶτες τους.

Ὁ Ναὸς βρίσκεται στὴν ἀνατολικὴ πλευρὰ τῆς σημερινῆς Βηθλεέμ. Ἀνατολικά τῆς αὐλῆς εἶναι ἡ εἴσοδος τοῦ Ναοῦ, ὅπου μπορεῖ νὰ εἰσέλθει ὁ προσκυνητὴς ἀπὸ τρεῖς μνημειώδεις θύρες, ἀπὸ τίς ὁποῖες οἱ δύο ἀκριανές εἶναι σήμερα κλειστές. Ἡ μεσαία, ἡ μεγαλύτερη, ἔχει σμικρυνθεῖ ἔτσι, ὥστε ὁ προσκυνητὴς νὰ πρέπει νὰ σκύψει γιὰ νὰ εἰσέλθει στὸν νάρθηκα, πρὶν ἀντικρίσει τὸν μεγαλοπρεπῆ Ναό. Τὴν περίοδο τῆς τουρκικῆς κατοχῆς οἱ Χριστιανοὶ σμίκρυναν τὴν εἴσοδο γιὰ νὰ μὴν εἰσέρχονται ἔφιπποι οἱ ἀλλόθρησκοι, βεβηλώνοντας ἔτσι τὴν ἱερότητα τοῦ χώρου καὶ προκαλώντας ζημιές σ' αὐτόν.

Τὸ Σπήλαιο τῆς Γεννήσεως

Τὸ Σπήλαιο τῆς Γεννήσεως βρίσκεται στὸν χώρο ἀκριβῶς κάτω ἀπὸ τὸ Καθολικό. Τὸ σημεῖο τῆς Γεννήσεως εἶναι μέσα σὲ μία κοιλότητα ἐπικαλυμμένη μὲ ἓνα μωσαϊκὸ τῆς Γέννησης, τεχνοτροπίας 12ου αἰώνα. Κάτω ἀπὸ τὴν Ἁγία Τράπεζα, ὅπου τελεῖται καθημερινὰ Θεία Λειτουργία, ὑπάρχει ἓνα ἀσημένιο ἀστέρι γιὰ νὰ τονίζει τὸν τόπο τῆς Γέννησης τοῦ Θεανθρώπου.

Πρὸς νότο, εἶναι τὸ προσκύνημα τῆς Φάτνης, ὅπου κατὰ τὴν παράδοση ἐναπέθεσε ἡ Παναγία τὸν νεογέννητο Χριστὸ πάνω σὲ ἄχυρα γιὰ νὰ ζεσταθεῖ. Ἡ Ἁγία Τράπεζα, ἀπέναντι ἀπὸ τὴ Φάτνη, εἶναι ἀφιερωμένη στὴν προσκύνηση τῶν Μάγων καὶ τὸ ἀλτάριο μπροστὰ ἀπὸ τὴ Φάτνη εἶναι ὁ χώρος πού τοποθέτησαν τὰ δῶρα τους οἱ Μάγοι.

Ὁ ἀπέριττος διάκοσμος τοῦ Σπηλαίου, μὲ τὸ φῶς τῶν κανδηλιῶν, συντελοῦν στὴν κατανοκτικὴ ἀτμόσφαιρα, ὥστε ὁ προσκυνητὴς νὰ συνειδητοποιεῖ τὸ θαυμαστὸ καὶ ὑπερφυές γεγονός, τὸ ὁποῖο συντελέστηκε στὸν χώρο αὐτό, τὸ ὕψος δηλαδὴ τῆς ταπεινώσεως καὶ συγκαταβάσεως τοῦ Θεοῦ. Στὸν τόπο αὐτό, ὁ ἀόρατος γιὰ πρώτη φορὰ ἔγινε ὄρατός καὶ ὁ ἄνθρωπος εἶχε τὴν πρώτη ἐναργῆ φανέρωση τοῦ Θεοῦ, σὲ διάσταση τοῦ χώρου. Ὁ τόπος συμπαρίσταται σιωπηλὰ στὴν ἐν σιωπῇ κατανόηση τοῦ μυστηρίου, στὴ συνειδητοποίηση τοῦ γεγονότος ὅτι ὁ Θεὸς ἐνεδύθη τὸ ἀνθρώπινο γιὰ νὰ ἐνδύσει τὸν ἄνθρωπο μὲ τὸ θεῖο.

Παναγία Βηθλεεμίτισσα

Μεταξύ των πολλών και ποικίλων κειμηλίων και πνευματικών θησαυρών που συναντά κανείς στη μεγαλοπρεπή βασιλική της του Χριστού Γεννήσεως στην Βηθλεέμ, ξεχωριστή θέση στις καρδιές των όπου γής ὀρθοδόξων κατέχει ἡ θαυματουργός εἰκόνα τῆς Παναγίας τῆς Βηθλεεμίτισσας. Ἡ ἱερή εἰκόνα τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, τῆς ἐπονομαζόμενης Βηθλεεμίτισσας, εἶναι ἡ ἐφέστιος εἰκόνα τῆς βασιλικῆς τῆς Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ στή Βηθλεέμ καί βρίσκεται τοποθετημένη σέ περίοπτο προσκυνητάριο, στή δεξιά πλευρά τῆς νοτίου εἰσόδου τοῦ ἀγίου σπηλαίου τῆς Γεννήσεως. Ἡ ἄπειρη στοργή πού ξεχειλίζει ἀπό τά μάτια τῆς εἰκόνας τῆς Παναγίας καί τό γαλήνιο βλέμμα της, γλυκαίνει καί εὐφραίνει καί γεννᾶ κατάνυξη στίς καρδιές τῶν πιστῶν, ἀλλά καί ὁ ρουχισμός τῆς Θεοτόκου πού εἶναι καλυμμένος μέ πολυτελῆ ὑφάσματα καί πολύτιμα πετράδια, προκαλοῦν ἰδιαίτερη ἐντύπωση.

Σύμφωνα μέ τήν παράδοση, ἡ Παναγία ἔκανε θαῦμα στήν Αὐτοκράτειρα Αἰκατερίνη τῆς Ρωσίας, καί ἀπό τότε χάρισε τά

σαρικά ἐνδύματά της καί τά πολύτιμα πετράδια της, ὥστε νά φτιαχτεῖ πουκάμισο καί νά ντυθεῖ μέ αὐτά ἡ «Δέσποινα τοῦ κόσμου». Μάλιστα, ἔβγαλε διαταγή καμία ἄλλη αὐτοκράτειρα νά μή φορέσει πολύτιμα πετράδια, ἀλλά αὐτό νά εἶναι ἀποκλειστικό προνόμιο τῆς «βασιλίσσας τῶν ἀγγέλων». Κύριο χαρακτηριστικό τῆς εἰκόνας εἶναι ὅτι ἡ Παναγία χαμογελᾷ καί διάφοροι στούς Ἁγίους Τόπους ἐρμηνεύουν πώς τό χαμόγελο τῆς Παναγίας ὀφείλεται στόν τόπο χαρᾶς, ἀφοῦ ἐκεῖ γεννήθηκε ὁ Χριστός. Ἀντίθετα, στή Ἱεροσόλυμα ἔχουμε τήν εἰκόνα τῆς Παναγίας τῆς κλαίουσας, ἐπειδή ἐκεῖ εἶναι ὁ τόπος Σταύρωσης τοῦ Κυρίου.

Χωρίς καμία ἀμφιβολία, ἡ Παναγία ἡ Βηθλεεμίτισσα κατέχει ξεχωριστή θέση στίς καρδιές ὅλων τῶν Ὁρθοδόξων. Ἡ Θεοτόκος, ἡ κυρία τῶν ἁγίων τόπων, εἶναι ἡ φιλόστοργη μητέρα, ἡ ὁποία ὑπέκουσε στήν ἐντολή τοῦ Θεοῦ καί ἔφερε στόν κόσμο τόν Σωτήρα καί λυτρωτή

Κυρίο μας καί ταυτόχρονα εἶναι ἡ Μητέρα ὅλων μας καί πρέσβειρα πρός τόν Υἱό της σέ κάθε προσφυγή μας. **Εἶθε νά εἶναι πάντοτε γιά ὅλους μας ἡ θερμή προστάτις καί βοηθός.**

Ἀπό τήν ταπείνωσή Του, ἡ γῆ ἔγινε οὐρανός

Ἀγίου Ἐφραίμ τοῦ Σύρου

Ο Μέγας Βασίλειος θαυμάζοντας τό γεγονός τῆς Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ, θέτει στό στόμα τῆς Παναγίας τά ἀκόλουθα λόγια: «Πῶς νά Σέ ὀνομάσω ἐγώ, θαυμαστό μου βρέφος; Τί θνητό ὄνομα νά δώσω στόν καρπό τοῦ Ἁγίου Πνεύματος; Νά Σοῦ προσφέρω θυμίαμα ἢ γάλα; Ἐχεις ἀνάγκη ἀπό τίς μητρικές μου φροντίδες, ἢ νά πέσω στά πόδια Σου καί νά Σέ λατρεύω; Τί ἀνεξήγητη ἀντίθεση; Ὁ οὐρανός εἶναι ὁ θρόνος Σου κι ἐγώ σέ τοποθέτησα στά γόνατά μου. Σέ βλέπω στήν γῆ κι ὅμως δέν ἄφησες τόν οὐρανό. Ὁ οὐρανός εἶναι ἐκεῖ, ὅπου εὐρίσκεισαι Ἐσύ». Τήν ἀπορία καί τήν ἐκπληξη τῆς Παναγίας συμμαρτυρεῖται καί ἅγιος Βασίλειος. Καί προσπαθώντας νά βρεῖ τό μυστικό πού πέτυχε τήν ἔνωση τόσο ἀντιθέτων πραγμάτων, καταλήγει ὅτι εἶναι **Ἡ ΤΑΠΕΙΝΩΣΗ! Ἀπό ταπείνωση ὁ Θεός**

ἔγινε ἄνθρωπος! Ἀπό τήν ταπείνωσή Του ἡ γῆ ἔγινε οὐρανός! Δέν ἀνέβηκε ὁ ἄνθρωπος στόν οὐρανό. Κατέβηκε ὁ Θεός στήν γῆ. Καί ἔτσι μᾶς ἔμαθε ἔμπρακτα, πῶς μπορεῖ ἡ γῆ, ἀπό τόπος ἐξορίας νά γίνει παράδεισος. Ἀπό ζούγκλα, νά γίνει Βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Γι' αὐτό καί οἱ πρῶτοι, πού ἀξιώθηκαν νά Τόν προσκυνήσουν, ἦταν οἱ ταπεινοί ποιμένες. Καί οἱ γεμάτοι ταπεινό καί εἰλικρινές φρόνημα ἀναζήτησης τῆς ἀλήθειας, «μάγοι ἐξ ἀνατολῶν». Αὐτή ἡ ἀρετή τῆς Ταπείνωσης εἶναι τό μεγάλο μήνυμα τῆς ἐορτῆς τῶν Χριστουγέννων. Μόνο ὁ ἄνθρωπος πού καλλιεργεῖ καί ἀγαπάει αὐτή τήν ἀρετή, μπορεῖ κάπως νά νιώσει, τί ἔγινε ἐκεῖνη τήν παγωμένη νύχτα τοῦ Δεκέμβρη στήν Βηθλεέμ τῆς Ἰουδαίας. Καί μόνο μέ αὐτή τήν ἀρετή, μπορεῖ νά ἀξιωθεῖ νά δεχθεῖ στήν καρδιά του τόν Νεογέννητο Βασιλέα καί Σωτήρα Χριστό.

Χρόνος και ζωή κατὰ τὸν Μέγα Βασίλειο

τοῦ Γεωργίου Μαντζαρίδη,
Ὁμ. Καθηγητῆ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς ΑΠΘ

Ο Μ. Βασίλειος ἔζησε καὶ παρουσίασε στὰ συγγράμματά του μὲ τὸν διεισδυτικότερο τρόπο τὴ σχέση χρόνου καὶ ζωῆς.

Στὴν εὐθύγραμμη πορεία του ὁ χρόνος περιέχει ἀκατάπαυστους χρονικούς κύκλους, ποὺ ἐξεικονίζουν τὴν αἰωνιότητα. Ἔτσι ἡ ροὴ τοῦ χρόνου προσλαμβάνει σπειροειδῆ μορφή, ποὺ παραπέμπει στὴν αἰωνιότητα. Ἐξάλλου ἡ πορεία τοῦ χρόνου εἶναι συμφυῆς μὲ τὸν κόσμον καὶ μὲ τὰ πράγματα τοῦ κόσμου. Τὰ συνοδεύει διαρκῶς, χωρὶς ποτὲ νὰ διακόπτεται.

Ὁ χρόνος συνοφθαλμίζεται μὲ τὴ ζωὴ καὶ τὴν κατευθύνει στὸν θάνατο. Ὅπως οἱ ἐπιβάτες τοῦ πλοίου ὁδηγοῦνται στὸ λιμάνι, ἔστω καὶ ἂν κοιμούνται καὶ δὲν ἀντιλαμβάνονται τίποτε, ἔτσι καὶ οἱ ἄνθρωποι μὲ τὸ πέρασμα τοῦ χρόνου ὁδηγοῦνται φυσιολογικὰ στὸ τέλος τῆς ζωῆς τους. «Κοιμᾶσαι καὶ ὁ χρόνος σὲ παρατρέχει. Εἶσαι ξυπνητὸς καὶ ἔχεις φροντίδες, ἀλλὰ ἡ ζωὴ δαπανᾶται, ἔστω καὶ ἂν αὐτὸ δὲν γίνεται ἀντιληπτό. Ὅλοι τρέχουμε κάποιον δρόμο, σπεύδοντας ὁ καθένας πρὸς τὸ τέλος... Ὅλα περνοῦν καὶ μένουν πίσω σου... Τέτοια εἶναι ἡ ζωὴ. Οὔτε οἱ χαρές της εἶναι μόνιμες οὔτε οἱ λύπες της διαρκεῖς. Καὶ ὁ δρόμος δὲν εἶναι δικός σου, οὔτε τὰ παρόντα δικά σου» (Μ. Βασιλείου, Ὁμιλία εἰς Ψαλμὸν 1, 4, PG 29, 220D-21A).

Ἡ ἡλικία τοῦ καθενὸς δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο, παρὰ ὁ χρόνος τῆς ζωῆς του ποὺ πέρασε καὶ χάθηκε. Χαιρόμαστε, λέει ὁ Μ. Βασίλειος, ποὺ μεγαλώνουμε καὶ προσθέτουμε χρόνια στὴν ἡλικία μας, σὰν κάτι νὰ κερδίζουμε. Καὶ θεωροῦμε εὐχάριστο πράγμα, ὅταν κάποιος ἀπὸ παιδί γίνεται ἄνδρας καὶ ἀπὸ ἄνδρας πρεσβύτερος. Λησιμονοῦμε ὅμως ὅτι κάθε φορὰ χάνουμε ἀπὸ τὴ ζωὴ μας τόσο, ὅσο ἀκριβῶς ζήσαμε· καὶ δὲν ἔχουμε τὴν αἴσθησιν ὅτι δαπανᾶται ἡ ζωὴ μας, μολοντί τὴν μετροῦμε πά-

ντοτε μὲ βάση τὸ μέρος τῆς ποῦ πέρασε καὶ χάθηκε.

...Μέσα στὴν Ἐκκλησία ἡ μνήμη τοῦ παρελθόντος γίνεται μνήμη ἐν Χριστῷ. Καὶ ἡ ἐλπίδα τοῦ μέλλοντος γίνεται ἐλπίδα ἐν Χριστῷ. Γι' αὐτὸ καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Χριστιανοῦ ὡς μέλους τῆς Ἐκκλησίας τρέφεται μὲ τὴ μνήμη καὶ τὴν ἐλπίδα τοῦ Χριστοῦ.

Ἡ Ἐκκλησία εἰσάγει μέσα στὸν κόσμον τὴν αἰωνιότητα καὶ ἐπεκτείνεται πρὸς αὐτήν. Οἱ θεσμοὶ τῆς Ἐκκλησίας, παρατηρεῖ ὁ Μ. Βασίλειος, μεταφέρουν τὸν νοῦ τοῦ ἀνθρώπου «ἀπὸ τῶν παρόντων ἐπὶ τὰ μέλλοντα». Μὲ τὴν ἀποδοχὴ τῆς φιλανθρωπίας τοῦ Θεοῦ ὡς δυνάμεως ποὺ ἀνυψώνει ἀπὸ τὴ γῆ στὸν οὐρανό, διαπιστώνει ὁ ἄνθρωπος νέους ὀρίζοντες μέσα στὸν εὐθύγραμμο χρόνο τῆς ἱστορίας. Τὸ αἰώνιο, ὡς ἔκφραση τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ μέσα στὸν κόσμον, συναντᾶται σταυρικὰ μὲ τὸν εὐθύγραμμο ἱστορικὸ χρόνο.

Μὲ τὸν τρόπο αὐτὸν ἡ κάθε στιγμή τῆς ἱστορίας τῆς ἀνθρωπότητας καὶ τοῦ κάθε ἀνθρώπου προσλαμβάνει ἀπεριόριστη εὐρύτητα ἢ ἀπεριόριστο βάθος, καὶ προσφέρεται ὡς δυνατότητα κοινωνίας μὲ τὸ αἰώνιο καὶ ὑπερβατικό.

Τὸ αἰώνιο προσφέρεται καὶ γίνεται μεθεκτὸ μέσα στὸν χρόνο. Καὶ ὁ χρόνος γίνεται χώρος συναντήσεως μὲ τὸ αἰώνιο· χώρος βιώσεως τοῦ ἐσχάτου.

Ἡ ζωὴ, καὶ ὡς βιολογικὸ ἀκόμα φαινόμενο, ἀποτελεῖ ἐξαίρεση μέσα στὸν κανόνα τῆς χρονικῆς ροῆς. Ὅλοι γνωρίζουμε ὅτι ὁ χρόνος αὐξάνει τὴν ἐντροπία τοῦ κόσμου καὶ ὁδηγεῖ πρὸς τὴν ἀταξία καὶ τὴν ἀποδιοργάνωση μὲ ἔσχατη ἀπόληξη τὸν λεγόμενο θερμικὸ θάνατο. Ἐξαίρεση στὸν κανόνα αὐτὸν ἀποτελεῖ τὸ φαινόμενο τῆς ζωῆς. Ἡ ζωὴ, ἐνῶ κινεῖται μὲ τὴ φορὰ τοῦ χρόνου, ὑπερνικᾷ τὴ νομοτέλειά του καὶ ἀντιστρέφει τὴν πορεία τῆς ἐντροπίας μὲ τὴ δημιουργία τάξεως μέσα στὴν ἀταξία καὶ τὴν ἔκπτωση. Παράλληλα ὅμως ὅλοι οἱ ζωντανοὶ ὀργανισμοὶ ὑποτάσσονται στὴ δύναμη τοῦ χρόνου καὶ ὑποκύπτουν τε-

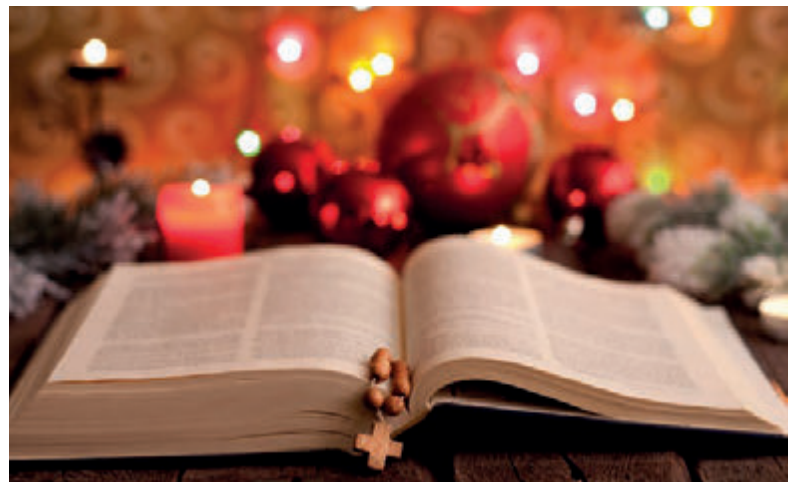
...Μέσα στην Έκκλησία ή μνήμη
του παρελθόντος γίνεται μνήμη έν
Χριστώ. Καί ή έλπίδα του μέλλοντος
γίνεται έλπίδα έν Χριστώ.

λικά στον βιολογικό θάνατο. Η ζωή παρουσιάζεται ως διαδικασία θανάτου. Άλλά και ό θάνατος εμφανίζεται ως απόληξη της ζωής.

Ό θάνατος και ως βιολογικό άκόμα φαινόμενο άποτελεί την τελευταία φάση της ζωής. Αυτό ισχύει πολύ περισσότερο για τον θάνατο ως ύπαρξιακό βίωμα. Άν όμως ό θάνατος άποτελεί την τελευταία φάση της ζωής, τότε και ή ζωή άποκτά τό πλήρες νόημά της μόνο με τή συμπερίληψη του θανάτου. Όταν τό νόημα της ζωής διατυπώνεται χωρίς νά συμπεριλαμβάνεται ό θάνατος, είναι άτοπο, γιατί ό θάνατος, ως τελευταία φάση της ζωής, καταλύει όλο τό προηγούμενο νόημά της. Γι' αυτό και ό άνθρωπος ολοκληρώνεται, όταν κατορθώνει νά χωρέσει στη ζωή του και τον θάνατο. Έδώ έγκειται και ή σπουδαιότητα της μελέτης του θανάτου, πού προβάλλεται ιδιαίτερα από τους άρχαίους φιλοσόφους και τους Πατέρες της Έκκλησίας.

Άν ή βιολογική ζωή έκδιπλώνεται ως πάλη με τον χρόνο, πού τελικώς την άφανίζει, ή πνευματική ζωή του Χριστιανού προβάλλει ως νίκη έναντίον του χρόνου και ένταξη στην αιωνιότητα. Η ένταξη στην αιωνιότητα συνδέεται με μία νέα τοποθέτηση και δραστηριοποίηση μέσα στον κόσμο. Αυτό γίνεται φανερό και στη ζωή του Μ. Βασιλείου, όπως και γενικότερα των άγιων της Έκκλησίας. Η άγάπη για τους συνανθρώπους τους, τό ενδιαφέρον για τις ανάγκες και τά προβλήματά τους, ή άσκηση του φιλανθρωπικού, κοινωνικού και πνευματικού έργου τους, και γενικότερα ή όλη παρουσία και δραστηριότητά τους, δέν ήταν προϊόντα κοινωνικής συμβατικότητας, αλλά συνέπειες της τοποθέτησεως και του προσανατολισμού της ζωής τους ως άληθινών Χριστιανών. Η άποξένωσή τους από τον κόσμο και ή ταυτόχρονη επανένταξή τους σε αυτόν, ως άπώλεια πού άντιστοιχεί με εύρεση, ως άλλοτριώση πού ίσοδυναμεί με άνάκτηση, τους άνέδειξε πραγματικούς φωστήρες της οικουμένης: τους απέδειξε Χριστιανούς όχι «όνόματι», αλλά «πράγματι».

Ό Χριστιανός λοιπόν είναι ό άνθρωπος πού άποδέχεται την άλλοτριώσή του έν όνόματι του Χριστού. Άλλοτριώνει τη ζωή του, άλλοτριώνει τον χρόνο της ζωής του, και έντάσσεται σε μία νέα πορεία ζωής. Η νέα αυτή πορεία είναι ή πορεία της μετάνοιας και της άγάπης προς τον Θεό και τον πλησίον. Η μετάνοια, ως έπιστροφή του ανθρώπου στον χρόνο της μνήμης του Θεού, πού συμπυκνώνεται στον λειτουργικό χρόνο, επαναφέρει τον άνθρωπο «εις οικείωσιν Θεού από

της διά την παρακοήν γενομένης άλλοτριώσεως» (Μ. Βασιλείου, Περί Άγίου Πνεύματος 15, 35, PG 32, 128D).

Όταν κρατάμε τον χρόνο μόνο για τον έαυτό μας, χωριζόμαστε από τους άλλους. Χωριζόμαστε όχι μόνο από αυτούς πού έζησαν πριν από έμάς, αλλά και από αυτούς πού ζούν μαζί μας, δίπλα μας. Έτσι περιορίζουμε τον δικό μας χρόνο και τη δική μας ζωή. Γι' αυτό χρειάζεται νά μοιραζόμαστε τον χρόνο μας με τους άλλους, νά τον θυσιάζουμε για τους άλλους, νά κοινωνούμε μαζί τους. Προσφέροντας τον χρόνο μας προσφέρουμε τη ζωή μας, χωρίς νά παύουμε νά ζούμε οί ίδιοι. Καί με τον τρόπο αυτόν ζούμε διπλά τον χρόνο και τη ζωή μας, γιατί ζούμε ταυτόχρονα στον χρόνο και στη ζωή των άλλων.

«Αὐτὸς τὰς ἀσθενείας ἡμῶν ἔλαβε»

π. Ἀλεξάνδρου Σμέμαν

Γιατί ὁ Ἰησοῦς, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ποῦ ἦρθε στὸν κόσμο νὰ θεραπεύσει τὴν ἀμαρτία μὲ τὴν ἀναμαρτησία Του καὶ νὰ ὀδηγήσει τοὺς ἀνθρώπους σὲ κοινωνία μὲ τὴ θεία ζωὴ, ἐπιθύμησε καὶ ἀπαίτησε νὰ βαπτισθῆ ἀπὸ τὸν Ἰωάννη; Γνωρίζουμε ἀπὸ τὸ Εὐαγγέλιο πὼς τὸ ἴδιο ἐρώτημα βρισκόταν στὸ κέντρο τῆς καρδιάς τοῦ Ἰωάννη. «Ἐγὼ χρειᾶν ἔχω ὑπὸ σοῦ βαπτισθῆναι, καὶ σὺ ἔρχῃ πρὸς με;» (Ματθ. 3, 14). Ἡ ἀπάντηση τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ἡ ἐξῆς:

Ὁ Χριστὸς δεχόμενος τὸ βάπτισμα ταυτίζεται μὲ τοὺς ἀνθρώπους, μὲ ὅλους τοὺς ἀμαρτωλοὺς ἀνεξαιρέτως. Ταυτίζεται μὲ κάθε ἀμαρτωλὸ ποῦ χρειάζεται συγχώρηση, σωτηρία καὶ ἀναγέννηση... Ταυτίζεται μὲ ὅλους καὶ μὲ τὸν καθένα μας. Μὲ τὸ Βάπτισμά Του δείχνει πὼς δὲν ἦρθε γιὰ νὰ κρίνει ἢ νὰ καταδικάσει, οὔτε γιὰ νὰ φέρει ἀντικειμενικοὺς νόμους καὶ κανόνες, ἀπὸ τὸ ὕψος τῆς τελειότητας καὶ Θεότητάς Του, ἀλλὰ γιὰ νὰ ἐνωθεῖ μαζί μας ἔτσι, ὥστε γινόμενος ἓνας ἀπὸ μᾶς, νὰ μᾶς καταστήσει μετόχους τῆς τέλειαις καὶ ἀναμάρτητης ζωῆς Του. Ὁ Ἰωάννης ὁ Βαπτιστὴς ἔλεγε γι' Αὐτόν, «ἶδε ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἀμαρτί-

αν τοῦ κόσμου!» (Ἰωάν. 1,29). Ὁ Χριστὸς εἰσῆλθε στὸν κόσμο μας ὡς παιδί, καὶ μὲ τὴ γέννησή Του ἀνέλαβε καὶ οἰκειώθηκε τὴν ἀνθρώπινη φύση. Ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἐγίνε Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου. Καὶ τὸ ἔκανε αὐτὸ ὄχι γιὰ τοὺς δικαίους, ἀλλὰ γιὰ τοὺς ἀμαρτωλοὺς, γιὰ τοὺς ἀπολωλότες. Τοὺς ἀγαπᾷ μὲ θυσιαστικὴ ἀγάπη, τοὺς προσφέρει τὸν ἑαυτό Του καὶ ὀλόκληρη τὴ ζωὴ Του. Ἐδῶ στὸ βάπτισμα τοῦ Ἰωάννου, Αὐτός, ὁ ἀναμάρτητος ἐνώνεται μὲ τοὺς χαμένους, ἐπειδὴ δὲν ὑπάρχει καμιά ἀμαρτία ποῦ μπορεῖ νὰ ὑπερβῆ τὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ γιὰ μᾶς. Μὲ τὸ βάπτισμά Του ἐνώνεται μὲ τὴ ζωὴ τῶν ἀμαρτωλῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἀκριβῶς ἀργότερα, στὸ τέλος Αὐτός, ὁ ἀθάνατος, ἐνώνεται ἐπίσης ἐλεύθερα μὲ τοὺς ἀνθρώπους στὸ θάνατο. Ὅλα αὐτὰ μαρτυροῦν πὼς ὁ Χριστὸς ἐπιθυμῆ νὰ μᾶς σώσει μὲ τὴν ἀγάπη· ἀγάπη ὅμως πάνω ἀπὸ ὅλα σημαίνει ἐνωσι μ' αὐτόν ποῦ ἀγαπᾷς. Σύμφωνα μὲ τὸν προφήτη Ἡσαΐα, «οὗτος τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν φέρει καὶ περὶ ἡμῶν ὀδυνάται... τῷ μῶλωπι αὐτοῦ ἡμεῖς ἰάθημεν» (Ἠσ. 53, 4-5).

Τί μᾶς διδάσκει ὁ Τίμιος Πρόδρομος

† Ἀρχ. Γεωργίου Καψάνη,
Καθηγομένου Ἱ. Μ. Ὁσ. Γρηγορίου Ἁγίου Ὁρους

Τὸ κήρυγμα τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ στὴν ἔρημο τοῦ Ἰορδάνου μπορεῖ νὰ συνοψισθῆ στὴν φράση: «*Μετανοεῖτε· ἡγγικε γὰρ ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν*» (Ματθ. 3:2). Ὁ Χριστὸς ἦταν ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν, διότι ὁ Χριστὸς ἦταν ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ ὁποῖος θά ἐγκαινιάζε στὸν κόσμο τὴν ἔλευση τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ποῦ εἶναι ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν. Διότι, ὅπου εἶναι τὸ Ἅγιο Πνεῦμα, ἐκεῖ εἶναι καὶ ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν. Ἀλλὰ τὸν Χριστὸ καὶ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα δὲν μπορεῖ νὰ δεχθεῖ ὁ ἄνθρωπος χωρὶς μετάνοια. Ἡ μετάνοια εἶναι ἡ ἀναγκαῖα προϋπόθεση, γιὰ νὰ δεχθεῖ τὸν Ἰησοῦ Χριστὸ ὡς Θεάνθρωπο καὶ νὰ δεχθεῖ τὴν Χάρη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ὅσο ὁ ἄνθρωπος ζεῖ ἀμετανόητος, σκληρημένος μέσα στὸν ἐγωισμό του, στὴν αὐτάρκειά του, στὴν φιλαυτία του καὶ στὰ πάθη του, δὲν μπορεῖ νὰ δεχθεῖ οὔτε τὸν Χριστὸ ὡς Θεάνθρωπο οὔτε τὴν Χάρη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. **Γι' αὐτὸ καὶ ὁ Τίμιος Πρόδρομος, προκειμένου νὰ ἀνοιχθοῦν οἱ καρδιές τῶν ἀνθρώπων καὶ νὰ δεχθοῦν τὸν Ἰησοῦ Χριστὸ καὶ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα, ἐδίδασκε «μετανοεῖτε».**

Ἀλλὰ ἡ φωνὴ τοῦ Τιμίου Προδρόμου φθάνει μέχρις ἡμῶν καὶ τὸ κήρυγμά του εἶναι αἰώνιο κήρυγμα. **Καὶ ἐμᾶς μᾶς καλεῖ ὁ Τίμιος Πρόδρομος σήμερα νὰ εἴμαστε ἄνθρωποι τῆς μετάνοιας,** ἐάν θέλουμε νὰ ἔχουμε τὸν Χριστὸ στὴν καρδιά μας καὶ ἐάν θέλουμε νὰ ἔχουμε τὴν Χάρη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ὅπως καὶ ἄλλοτε τονίσαμε, ἡ μετάνοια δὲν εἶναι κάτι ποῦ γίνεται μία φορά καὶ τελειώνει. Εἶναι μία διαρκὴς στάση ζωῆς. Συνεχῶς πρέπει νὰ μετανοοῦμε, γιὰ νὰ μὴ φεύγει ἡ Χάρη τοῦ Θεοῦ ἀπὸ ἐμᾶς.

Ὅταν πιστέψουμε ὅτι εἴμαστε τέλειοι, ὅτι δὲν ἔχουμε ἀνάγκη μετανοίας, ἤδη βρισκόμαστε σὲ μία ὑπερηφάνεια, ἡ ὁποία ἐμποδίζει τὴν Χάρη τοῦ Θεοῦ νὰ ἐνεργήσει σὲ μᾶς. Ἡ εἰλικρινὴς μετάνοια δὲν εἶναι μόνο πό-

νος, γιατί δὲν ἐκπληρώνουμε στὴν ζωὴ μας τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ εἶναι καὶ ἀπόφαση ἀγῶνος γιὰ τὴν ἀπαλλαγὴ μας ἀπ' ὅ,τι λυπεῖ τὸν Θεό.

Καὶ μία σκέψη νὰ κάνη ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ –ἀπρεπὴ σκέψη– ἡ ὁποία τὸν χωρίζει ἀπὸ τὸν Θεό, πονάει καὶ λυπεῖται, διότι λύπησε τὸν Θεό, καὶ μετανοεῖ. Αἰσθάνεται ὅτι ἀκόμα καὶ ἀπὸ ἓνα λογισμό κακὸ καὶ ἀπρεπὴ, ἔστω καὶ ἂν εἶναι ἓνας φιλόσ λογισμὸς, χάνει τὴν Χάρη τοῦ Θεοῦ, καὶ πρέπει πάλι νὰ μετανοήσῃ, νὰ ζητήσῃ συγχώρηση ἀπὸ τὸν Θεό, γιὰ νὰ ἔλθῃ ἡ Χάρη τοῦ Θεοῦ μέσα του.

Ἐκπληρώνεται στὸν προφήτη Ἰωάννη καὶ ἡ προφητεία τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης: «*πᾶσα φάραγξ πληρωθήσεται καὶ πᾶν ὄρος καὶ βουνός ταπεινωθήσεται*» (Ἠσ. 40:4). Οἱ φάραγγες ποῦ πρέπει νὰ πληρωθοῦν, γιὰ νὰ ἔλθῃ ὁ Μεσσίας στὴν ζωὴ μας, εἶναι οἱ ἐλλείψεις οἱ πνευματικὲς ποῦ ἔχουμε, καὶ τὰ βουνά ποῦ πρέπει νὰ ταπεινωθοῦν, γιὰ νὰ γίνῃ εὐθεία ἡ ὁδὸς τοῦ Κυρίου καὶ νὰ περπατήσῃ ὁ Κύριος καὶ νὰ ἔλθῃ σ' ἐμᾶς, εἶναι τὰ πάθη, τὰ ὁποῖα ὡς ἄλλα βουνά μᾶς πλακώνουν καὶ δὲν μᾶς ἀφήνουν νὰ ζήσουμε ζωὴ ἀπαθείας καὶ ἀγιότητος.

Γι' αὐτὸ, λοιπόν, πρέπει νὰ ἔχουμε μία συνεχὴ μέριμνα στὸν ἑαυτό μας· τί κενὰ ἔχουμε, τί ἐλλείψεις ἔχουμε, τί φαραγγία ἔχουμε μέσα μας καὶ τί βουνά ἔχουμε μέσα μας, δηλαδή τὰ πάθη ποῦ μᾶς ἐμποδίζουν νὰ ἐνωθοῦμε μὲ τὸν Θεό. Καὶ ὅλη μας ἡ ζωὴ νὰ εἶναι ζωὴ μετάνοιας, ζωὴ ἀγῶνος, ὥστε τίς μὲν ἐλλείψεις νὰ καλύψουμε, τὰ δὲ πάθη νὰ ταπεινώσουμε, γιὰ νὰ μπορέσουμε νὰ ἐνωθοῦμε μὲ τὸν Κύριο Ἰησοῦ Χριστὸ, ὡς Μεσσία, Λυτρωτὴ μας καὶ Σωτῆρα μας.

Εὐχαῖς τοῦ Τιμίου Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου, ἅς ἀξιωθοῦμε ὅλοι νὰ ἀγωνισθοῦμε τὸν καλὸ αὐτὸ ἀγῶνα τῆς μετάνοιας μέχρι τῆς τελευταίας μας ἀναπνοῆς.

Χριστός γεννᾶται

τῆς Μαρίας Μουρζᾶ

Γιατί τὰ Χριστούγεννα ἔρχονται καὶ φεύγουν
χωρὶς νὰ μειώσουν τίς ἀγωνίες μας,
τίς ἐντάσεις μας,
τὴν ἔρημιά μας,
τίς αἰτίες τῆς θλίψης μας;
Γιατί καὶ μετὰ τὴν ἔλευση τοῦ Χριστοῦ
τό σύμπαν παραμένει τόσο ἀφιλόξενο
καὶ τόσο ἔρημος ὁ κόσμος;
Ποιὲς πόρτες ἀφήσαμε ἀνοιχτές
καὶ μᾶς χτυποῦν τόσα ρεύματα;
Ἀπὸ ποῦ μπαίνει τόσο κρῦο
καὶ δέν λέει ἡ ψυχὴ μας νὰ ζεσταθεῖ;
Ἀπὸ ποῦ μπαίνει τόσο φόβος
καὶ κατα-καταρρέει ἡ ψυχὴ μας;
Γιατί καὶ μετὰ τὴν ἔλευση τοῦ Χριστοῦ
ἢ κακία μας δέν μετριάζεται;
Γιατί καὶ μετὰ τὴν ἔλευση τοῦ Χριστοῦ
παραμένουμε τόσο ξένοι;
Γιατί ἢ ἀπόσταση ἀνάμεσά μας ὀλοένα
καὶ μεγαλώνει;
Γιατί ἢ καρδιά μας συνεχίζει νὰ εἶναι σάν πέτρα;

Δέ γίνεται νὰ ἔρχονται Χριστούγεννα
καὶ νὰ πενθεῖς μόνος
Δέ γίνεται νὰ ἔρχονται Χριστούγεννα
καὶ νὰ πενθῶ μόνη
Δέ γίνεται νὰ μέ καλεῖ ὁ Χριστός
καὶ νὰ μὴν ἔχω ροῦχο γιὰ τό πανηγύρι Του
Δέ γίνεται νὰ μὴν ἔχουμε λόγο κοινῆς
καὶ ὀλόψυχης συμμετοχῆς στὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας
Δέ γίνεται νὰ γιορτάζουμε χωρισμένοι
Δέ γίνεται νὰ χτυποῦν οἱ Χριστουγεννιάτικες
καμπάνες
καὶ νὰ ἴμαστε σάν ξένοι
Σὰ νὰ μὴ γνωρίζομαστε.

Χριστούγεννα σημαίνει πορεία
Πορευόμαστε νὰ βροῦμε ὁ ἓνας τὸν ἄλλον
Ἐρχόμαστε ὁ ἓνας στὸν ἄλλον
Ἐσὺ εἶσαι ἢ δική μου Βηθλεέμ
Σέ σένα μέ στέλνει ὁ Χριστός
Νὰ σοῦ πῶ ὅτι ἔφταιξα
ἽΟτι ἔσφαλα ἐνώπιόν σου.

Χριστούγεννα σημαίνει ὅτι ἦρθα
καὶ μπορῶ νὰ σέ κοιτάζω στὰ μάτια χωρὶς νὰ
φοβάμαι
Μπορῶ νὰ σοῦ μιλάω χωρὶς κρατούμενα
Μπορῶ νὰ σέ ἀκούω χωρὶς καχυποψίες
Μπορῶ νὰ σέ ἐμπιστεύομαι χωρὶς νὰ σέ ὑπο-
πεύομαι
Μπορῶ νὰ σέ ἀγαπῶ χωρὶς νὰ σέ δεσμεύω.

Χριστούγεννα σημαίνει
πὼς ἄναψα τὰ φῶτα καὶ σέ περιμένω
Ἐσένα ποῦ ἔφυγες
Ἐσένα ποῦ μ' ἐγκατέλειψες
Ἐσένα ποῦ, γιὰ χρόνια, δέν γύρισες νὰ
μέ ξαναδεῖς.
Χριστούγεννα σημαίνει
πὼς ἔχω γιὰ σένα μιά βαθιὰ συγγνώμη

καὶ μιά βαθιὰ ὁμολογία ὅτι
δέν ἔφταιγες μόνον ἐσὺ
Εἶχα κι ἐγὼ τό μερτικό μου
ἽΕκανα κι ἐγὼ τὰ δικά μου λάθη
Κι ἔχω κι ἐγὼ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν
ἀνθρώπων
τίς δικές μου εὐθύνες.

Χριστούγεννα σημαίνει
πὼς γιὰ χάρη τοῦ Χριστοῦ
βάζουμε ἀληθινὴ μετάνοια ὁ ἓνας στὸν ἄλλον.
Καὶ τό σπίτι μας γίνεται φάτνη
Γίνεται Κυριακό
Γίνεται τόπος λατρείας Του.

ἽΗ γιαγιά μας, κάθε Δεκέμβρη μᾶς ἔλεγε
πὼς ἢ πιό φωτεινὴ νύχτα τῆς χρονιάς εἶναι
ἢ νύχτα τῶν Χριστουγέννων.
Γιατί οἱ ἽΑγγελοὶ εἶναι ὄλοι στὴ γῆ!
Τὰ σπύτια, οἱ σπηλιές, τὰ βουνά, οἱ οὐρανοί,
οἱ δρόμοι,
τὰ πάντα φωτίζονται ἀπὸ ὀλοφώτεινους
ἽΑγγέλους.
ἽΟμως, ἔλεγε ἢ γιαγιά μας,
μόνον αὐτοὶ ποῦ ἀγαπᾶνε βλέπουν τό φῶς.

Μοῦ πήρε πολὺ χρόνο γιὰ νὰ καταλάβω
τὰ λόγια της.
Τώρα ξέρω
Δέν θ' ἀνοιξοῦν οἱ αἰσθήσεις μου,
ἂν δέν μαλακώσει ἢ καρδιά μου
ἽΑγγελοὶ καὶ ἂνθρωποι καὶ ἢ κτίση ὄλη
θά προσδοκοῦν Χριστοῦ-γέννα,
Θὰ προσκυνοῦν Χριστοῦ-γέννα
καὶ τό δικό μου βεληνεκές
θά φτάνει μέχρι τίς Χριστουγεννιάτικες βιτρί-
νες τοῦ κόσμου
τοῦ Παρισιοῦ, τοῦ Λονδίνου, τῆς Βιέννης, τῆς
Νέας Υόρκης.

ἽΟ Ἀόρατος Θεός θὰ ὀράται,
ὄμως ἐγὼ θὰ παραμένω ἀνίκανη νὰ ὑψωθῶ
στὴ θέα Του,
ἂν δέν γίνει ἐλεητική ἢ καρδιά μου.
Θὰ βλέπω μόνο ἔλατα, ἔλκυθρα καὶ λαμπιόνια.

Χριστούγεννα δέν εἶναι τὰ ἔθιμα κάθε τόπου
Δέν εἶναι τὰ Χριστόψωμα
Δέν εἶναι τὰ Χριστόξυλα
Δέν εἶναι τὰ Κάλαντα
Εἶναι κι αὐτά, ἀλλὰ μόνον τους δέν χορταίνουν
Δέν ζεσταίνουν
Δέν στηρίζουν τὴν ἀστήριχτη ὕπαρξή μου.

Τὰ Χριστούγεννα εἶναι ὁ Χριστός
Καὶ ἢ παρουσία Του μοῦ διχοτομεῖ τὴν ζωὴ
σέ πρό Χριστοῦ καὶ σέ μετὰ Χριστόν ἐποχή.
Γιατί ἢ παρουσία Του
μοῦ μεταποιεῖ τὸν ὄλεθρο σέ χαρὰ
Τὸν πόνο σέ συμπόνια
Τὴν μετοχή σέ συμμετοχή.

Οἱ ἀντίχριστες φωνές
–ὅπως ἔγινε καὶ μέ τὸν Ἀδάμ–
θά προσπαθήσουν καὶ πάλι νὰ μᾶς πείσουν ὅτι
μποροῦμε νὰ εὐτυχήσουμε χωρὶς Χριστό.
ἽΟτι ἢ εὐτυχία μας ἐγκτεται στὴν αὐτονομία μας
ἽΟτι ἀποκομμένοι ἀπ' Αὐτόν εἶναι καλύτερα.

Οἱ ἀντίχριστες φωνές θὰ προσπαθήσουν νὰ
μᾶς πείσουν
ὅτι δέν περιμένουμε κανενός Θεοῦ τὴν γέννη-
ση στὴ ζωὴ μας, γιατί δέν χρειαζόμαστε Θεό,
γιὰ νὰ ζήσουμε.
ἽΕμεῖς εἴμαστε οἱ θεοὶ αὐτοῦ τοῦ πλανήτη.
ἽΕμεῖς εἴμαστε οἱ δημιουργοὶ τοῦ κόσμου.
ἽΕμεῖς κατευθύνουμε τίς ζωές καὶ τίς τύχες μας.
ἽΟμως τό πείραμα ἐπαναλήφθηκε πολλές φορές
σ' αὐτὴ τὴ γῆ.
ἽΕπαναλήφθηκε μέ ὀδυνηρές ἀπώλειες
καὶ ἀπέτυχε παταγωδῶς.
Ζωὴ χωρὶς Θεό σημαίνει ζωὴ χωρὶς ἔλεος.
Τοῦνελ χωρὶς ἔξοδο
Μονόδρομος στὴν ἀπελπισία.

Οἱ πιό γλυκές καμπάνες ποῦ ἀκούστηκαν
στὴ γῆ
εἶναι οἱ καμπάνες τῶν Χριστουγέννων
ἽΗ πιό γλυκεῖα προσδοκία σ' αὐτὴ τὴ γῆ
εἶναι ἢ προσδοκία τῶν Χριστουγέννων
ἽΗ πιό οὐσιαστικὴ πορεία σ' αὐτὴ τὴ γῆ
εἶναι ἢ πορεία πρὸς τὸν Χριστό.
Πορεία διαφορετικὴ γιὰ τὸν καθένα
Γιὰ κάποιους σύντομη
καὶ γιὰ ἄλλους πολὺ μακρινή.
Τό μήκος της, ἢ ἀπόσταση δηλαδή
ποῦ μέ χωρίζει ἀπ' τὸν Χριστό,
εἶναι ὑποκειμενικό, ἀλλὰ μετρήσιμο μέγεθος.
ἽΥπάρχουν ἔξωτερικοί «δείκτες», ὅπως λένε
οἱ Πατέρες,
ποῦ μποροῦν νὰ μοῦ ἀποδείξουν
πόσο κοντὰ ἢ πόσο μακριὰ Του βρίσκομαι.
Πρόκειται γιὰ ἀξίωμα:
ἽΟ Χριστός μοῦ εἶναι τόσο Ἵένος ὅσο κι ἐσὺ
Τόσο Οἰκείος ὅσο κι ἐσὺ
Μοῦ δίνει τόση λύπη ἢ τόση χαρὰ ὅση κι ἐσὺ
Εἶναι ἀξίωμα:
ἽἈπέχω ἀπὸ τὸν Χριστό
ὅσο ἀπέχω ἀπὸ σένα.

Τό κομμένο χέρι «Νύχτα γεμάτη δαύματα, νύχτα σπαρμένη μάγια»

του Γρηγόρη Σταγέα

– Ναθήλ, όδηγήσε τ' άνίψια σου στά δώματα. Ήρα, θαρρώ, για ξεκούραση, για ύπνο.

– Ναί, Ίάφεθ.

Ό άντρας, λέγοντας αυτά τά λόγια, όρθώνεται. Άναμερίζει τή βαριά κουρτίνα του παραθυριού και κοιτά τήν πόλη π' άπλώνεται μισοσκότεινη Ίσαμε κάτω.

Ή Ναθήλ τραβά μπροστά κι άκολουθούν τά δύο άνίψια της, πού είχαν έρθει από μακριά, για νά γραφτούν στους καταλόγους άπογραφής του Καίσαρα Αυγούστου.

– Καληνύχτα, θεΐε!

– Καληνύχτα, παιδιά!

Ή νύχτα είναι καθαρή. Τ' άστέρια τρεμοσβήνουν στον ξάστερο ούρανό, πασχίζουν νά φωτίσουν τή γή. Όστόσο, ή βραδιά κρύα. Ή πολιτεία βουερή. Τόσον κόσμο φιλοξενεί άπόψε. Κοντεύουν μεσάνυχτα κι άκόμα ή βουή νά κοπάσει.

– Τά παιδιά ξάπλωσαν, λέει ή γυναίκα γυρνώντας.

– Νά έτοιμάσεις και για μάς, Ναθήλ.

Τό σπίτι του Ίάφεθ βρίσκεται στην άκρη τής πόλης. Αυτή τήν ώρα, τίς άλλες νύχτες, δέν άκουγόταν μηδέ άνάσα. Μά άπόψε είναι άλλιώςικη ή νύχτα, θές άπ' τή μεγάλη κοσμοσυρροή, θές... τί άλλο νά ναι, ό Ίάφεθ δέν μπορεί νά τό εξηγήσει. Μονάχα κάτι νιώθει νά σπαράζει μέσα του, νά τόν άναστατώνει, νά μήν τόν αφήνει νά ήσυχάσει. Καί ψές ήταν κόσμος. Μά άπόψε κάτι άπροσδιόριστο πλανάται μουλωχτά, κάτι άπόκοσμο, πού δέν μπορείς νά πεις μέ σιγουριά τί.

– Ίάφεθ, έλα, ξάπλωσε κι έσύ.

Ό άντρας δέν κουνιέται άπ' τή θέση του. Φαίνεται κάτι νά προσμένει. Δίχως, βέβαια, νά ξέρει τί ακριβώς. Καί κοιτά σαν χαμένος τή μισοσκότεινη πολιτεία π' άπλώνεται μπρός του. Ή βουή, ποτάμι φουρτουνιασμένο, όλοένα μεγαλώνει, μεγαλώνει. Τά σκυλιά ούρλιάζουν. Τά κοκόρια σημαίνουν μεσάνυχτα.

Ύστερα άπ' τό στερνό λάλημα του πετεινού, τά πάντα σωπαίνουν. Λές και δόθηκε σημάδι. Ή βουή πέφτει. Τά σκυλιά πνίξαν τά ούρλιαχτά τους. Κι ένα φως όλόχρυσο, πρωτόφαντο λούζει τόν Κόσμο.

Ή Ναθήλ τρέχει κατά τό παραθύρι.

Κάτι πάει νά πει ό άντρας. Μά δέν προφταίνει. Χτυπήμα-

τα άκούγονται στην πόρτα. Ποιός νά ναι τέτοιαν ώρα! Ήσως κάποιος μακρινός συγγενής ή και άγνωστος, άκόμα, πού ζητά φιλοξενία στό σπίτι τους. Ήσως...

– Άνοιξτε, άνθρωποι μου! άκούγεται φωνή καθαρή, βροντερή άπ' όξω.

Ή γυναίκα άνοίγει. Φως πλημμυρίζει τό δώμα. Φως πολύ. Κι εκεί στό κατώφλι νά στέκεται ένας άνθρωπος κουκουλωμένος στό μανδύα του.

– Μέ λένε Ίωσήφ, μιλά ό ξένος. Είμαι άπ' τή Ναζαρέτ. Μένουμε δώ πιό πάνω σ' ένα σπήλαιο μέ τήν άρραβωνιαστικιά μου. Μά πρόκειται νά γεννήσει και γυρεύω μία γυναίκα νά μάς βοηθήσει. Ήρχεσαι, καλή κυρά;

Τό ζευγάρι γουρλώνει τά μάτια.

– Τί λές, άνθρωπέ μου!... μιλά ό άντρας. Ήρεξη πού τήν έχεις τέτοιαν ώρα!

– Ξέρω τί σκέπτεσθε, λέει ήρεμα ό άγνωστος. Μά είναι θέλημα Θεού. Ή

Μαρία θά γεννήσει παρθένος. Ήλα, κυρά μου, σέ παρακαλώ!

Ό άντρας κι ή γυναίκα κοιτιούνται πάλι.

– Μά τί λές, τώρα, ξένη μου; Θα γεννήσει παρθένος! Είσαι καλά; άπορεί ή γυναίκα.

– Άντε, τά χωρατά σου άλλου, καημέne!... Καί πάει νά κλείσει τήν πόρτα ό Ίάφεθ.

– Όχι, μή, άκούστε με!.. Κι ή φωνή βροντά παράξενα.

– Τί ν' άκούσουμε; Τί ναι αυτά πού λές;

– Άκούστε με!... Καί τά μάτια στράφτουν στό σκοτάδι. Μαγνητισμένο νιώθει τό ζευγάρι. Στέκει εκεί και δέ μιλά.

Και δέ σαλεύει. Και δέν αναπνέει.

– Ήλα, Κυρά μου! κι ό ξένος κινά.

Ή Ναθήλ, δίχως άλλο νά πει, σαν ύπνωτισμένη, τόν άκολουθει. Μιά δύναμη άνίκητη τή σέρνει ξοπίσω του.

Δέν είναι μακριά τό σπήλαιο. Λίγο πιό πάνω. Μπαίνει ό Ίωσήφ. Κοντά κι ή γυναίκα. Κι άντικρίζουν λαμπερό σύγνεφο πού λιώνει σιγά σιγά. Κι όταν τό χρυσαφένιο νέφος χάνεται, στή θέση του φανερώνεται μία γυναίκα νά κρατά στην άγκαλιά της ένα βρέφος. Ή Ναθήλ πέφτει στά γόνατα και φιλά τά τριανταφυλλένια ποδαράκια του. Πού ήταν φως γιομάτο. Πού ήταν τό ίδιο φως.

Ύστερα, σαν χαμένη, φεύγει άμίλητη άπ' τή σπηλιά. Τρέχει

νά πεί ὅτι εἶδε στὸν ἄντρα της. Ἀλλά κάπου δῶ κοντά εἶναι τό σπίτι τῆς ξαδέρφης της, τῆς Σαλώμης.

Θά ἴταν καλά νά μάθει κι αὐτή τό παράξενο, μὰ καί θαυμαστό, πού ἴγινε ἀπόψε. Νά δεῖ κι αὐτή ὅτι ἀντίκρισαν τά δικά της μάτια.

Ἡ Σαλώμη ξυπνᾷ λαχταρισμένη.

– Τί σ' ἔφερε, ξαδέρφη μου, στό σπίτι μας τέτοιαν ὥρα; Ἡ Ναθήλ δέν ξέρεῖ ἀπό ποῦ ν' ἀρχίσει, πῶς νά τό πεί.

– Στή σπηλιά... νά, στό σταύλο τοῦ Ἰακώβ, μιά παρθένος γέννησε... μέ τά μάτια μου τό εἶδα!

– Σῶπα, καλέ! γελᾷ εἰρωνικά ἐκείνη.

– Γελᾷ;

– Δέν εἶσαι καλά, ξαδέρφη. Γίνονται αὐτά τά πράγματα!...

– Κι ὅμως γίνονται, μιᾷ μέ σιγουριά ἢ γυναίκα.

– Τί λές, τώρα!...

– Ἀλήθεια, τήν κόβει ἢ Ναθήλ. Πήγαινε νά δεῖς! καί φεῦγει λαφιασμένη γιά τό σπίτι της.

Ἡ Σαλώμη γελᾷ πάλι καί ξαπλώνει στό κρεβάτι της. Μάτι δέν κλείνει, ὠστόσο. Στριφογυρίζει, τυραγιέται...

«Μία παρθένος γέννησε! Τό εἶδα μέ τά μάτια μου!... Πήγαινε νά δεῖς...».

Τά λόγια τῆς ξαδέρφης κλωθογυρίζουν στό μυαλό της, τήν παιδεύουν.

Κι ἐπειδή ἡσυχία δέ βρίσκει πιά, ἀποφασίζει νά πηγαίνει ἴσαμε τή σπηλιά. Ναί, θά πάει, νά γλιτώσει ἀπ' τήν ἀπορία πού

τή βασανίζει ἀνελέητα, μιά καί τό σπίτι της εἶναι τόσο κοντά.

Καί πηγαίνει καί βλέπει.

Πάνω στό σπήλαιο πέφτει τό φῶς ποτάμι. Ἄγγελοι ἀσπροφτέρουγοι ἀνεβοκατεβαίνουν ψέλνοντας:

«Δόξα ἐν ὕψιστοις Θεῶ

καί ἐπί γῆς εἰρήνη

ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία!»

Παραξενεύεται ἢ γυναίκα. Συνεπαρμένη ἀπ' τό μεγαλεῖο π' ἀντικρίζει, προχωρεῖ. Βλέπει ἕνα βρέφος λουσμένο σέ φῶς λαμπερό. Δεξιά του γονατισμένη ἢ μητέρα του. Ἀριστερά του ἕνας ἄντρας, γονατιστός κι αὐτός, μέ σταυρωμένα τά χέρια στό στήθος. Πίσω τους ἄλογα καί βόδια ξεφουσοῦν τίς ζεστές πνοές τους πάνω στό μωρό. Ἄγγελοι κι ἐδῶ λαφροπετοῦν ἀνάερα.

Ἡ Σαλώμη τά χάνει. Τά χάνει μ' ὅλα αὐτά καί δυσπιστεῖ ἀκόμα. Καί τότε τό χέρι της «πυρί ἀποπίπτεται».

– Εἶδες, κυρά μου, τί κάνεις μέ τήν ὀλιγοπιστία σου; μιᾷ μέ τή μελωδική του φωνή ἕνας πανώριος ἄγγελος. Ἔλα, πάρε τό χέρι σου καί πλησίασε τό Θεό, ἔλα!

Ἡ γυναίκα ἀρπάζει μέ λαχτάρα τό κομμένο χέρι της πού εἶναι πεσμένο στό ἔδαφος τῆς σπηλιάς, προχωρεῖ μαγεμένη καί στέκει μπρός στό Θεῖο Βρέφος.

– Βάλε τό χέρι στή θέση του! μιᾷ ὁ ἴδιος ἄγγελος.

Ἡ Σαλώμη τοποθετεῖ τό χέρι στὸν ἀριστερό της ὤμο, μιά ἐκτυφλωτική ἀστραπή ξεπηδᾷ ἀπ' τά μάτια τοῦ Θεοῦ καί τότε «ὕγιές καί πάλιν αὐτό ἐγένετο».

Στήν αὐγή τοῦ νέου χρόνου

«Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ἕνας χρόνος πέρασε καί ἕνας νέος ἀνατέλλει. Ἄλλη μιά ἀφορμή γιά νά Σέ εὐχαριστήσω καί νά δοξολογήσω τό ἅγιο ὄνομά Σου: γιά τίς δωρεές, γιά τούς ἀγῶνες τῆς χρονιάς πού πέρασε, γιά τίς προσδοκίες καί τήν ἐλπίδα τῆς χρονιάς πού ἔρχεται.

Κύριε, στήν κάθε δοκιμασία, στήν κάθε κρίση, ἀπ' ὅπου κι ἄν προέρχονται –ἀπό πειρασμούς, πτώσεις, ἀσθένειες, ἀπώλειες, ἀδικίες καί ὅ,τι ἄλλο, ἢ ψυχὴ μου θέλει νά παραμένει ἐπίμονα στραμμένη σέ Ἐσένα. Ὅχι γιατί ἔτσι «πρέπει», ἀλλά διότι ἔτσι ἀνακαλύπτω τόν ἑαυτό μου, μπορῶ νά μένω σταθερός ἀπέναντι στίς ὅποιεςδήποτε δοκιμασίες μέ χτυποῦν, νά γαληνεύω καί νά ἐλπίζω...

Κύριε τοῦ ἐλέους, τῆς ἀγάπης, τῆς σοφίας, τῆς μακροθυμίας, τοῦ φωτισμοῦ βοήθησέ με, στήριξέ με, καί ὅξυνε τίς πνευματικές μου κεραίες καί φέτος, νά προσλαμβάνω τίς ἐνέργειες τοῦ ἐλέους Σου, τῆς εὐσπλαχνίας, τῆς ὑπομονῆς καί τῆς ἀγάπης Σου. Νά μὴν τίς θεωρῶ ποτέ δικαιωματικά ἢ αὐτόματα δεδομένες, ἀλλά νά τίς διεκδικῶ μέ ταπεινή καί καθαρὴ καρδιά, νά ζῶ σέ κλίμα συνεχοῦς μετάνοιας καί ἀνταποδόσεως, ἀπλά καί ἀβίαστα, σέ Σένα καί τούς συνανθρώπους μου τῶν ἀγαθῶν πού μοῦ προσφέρεις».

Ἡμερολόγιο ἑνός Ταξιτζῆ

Ἀπό τό βιβλίο: «Ἡμεροδρόμιο Χριστουγέννων»

Ἐκδόσεις Ἀκρίτας

Ἕνας Θεός

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

ᾠ! μέσα μου γεννιέται ἕνας Θεός!
καί τό κορμί μου γίνεται ναός,
δέν εἶναι ὡς πρῶτα φάτνη ταπεινή·
μέσα μου λάμπουν ξάστεροι οὐρανοί,
τό μέτωπό μου λάμπει σάν ἀστέρι...

Στό Θεό φανεῖτε τώρα, ἦρθεν ἢ ὥρα,
ἀπό τ' ἄγνωστα μυστικά σας μέρη,
Μάγοι, φέρτε στό Θεό τά πλούσια δῶρα.

Φέρτε μου Μάγοι –θεία βουλή τό γράφει–
τή σμύρνα τῆς ἐλπίδας, τό λιβάνι
τῆς πίστεως, τῆς ἀγάπης τό χρυσάφι.
Μυστήρια τέτοια ἀνθρώπου νοῦς δέ βάνει!

Καί σεῖς, Θεόνοι πανάχραντοι, ἀγγελούδια,
στήν καρδιά μου –στήν κούνια του– σκυμμένα,
μέ τῆς ἀθανασίας τά τραγούδια
ὕμνολογεῖτε ἐσεῖς τή θεία τή γέννα.

Μέσα μου λάμπουν ξάστεροι οὐρανοί,
καί τό κορμί μου, φάτνη ταπεινή,
βλέπω κι ἀλλάζει, γίνεται ναός·
ᾠ! μέσα μου γεννιέται ἕνας Θεός!

ΧΑΙΡΕΤΕ

(Από τήν συλλογή «Τοῦ καντηλιοῦ τό φῶς»)

τῆς Χαρούλας Παρώνη

Μέσα στήν ἀπελπισία τοῦ κόσμου
κάπου ὑπάρχει ἓνα φῶς!
Εἶναι ἐλπίδα πού σοῦ δίνει
νά μή νιώθεις μοναχός.
Ἐάν χαθεῖς καί τόν δρόμο σου
δέν βρίσκεις,
στόν θόλο του ἔχει πάνω της σταυρό.
Σάν χτυπήσεις θά σ' ἀνοίξει
ἡ ἐκκλησιά μέ σεβασμό.
Ἐχει πόρτα πού δέν κλείνει
χαίρεται γιά τό παιδί.
Θαλπωρή σάν θά ζητήσῃ
μέ γαλήνη θά τή βρεῖ.
Εἶναι ὅλα της ὠραῖα
σάν ἀντίδωρο, μεταλαβιά.
Τῶν Ἁγίων καλοσύνη,
τῶν Ἁγγέλων ἡ χαρά.
Ἐποῦ μέσα της σέ κλείνει
παραδείσου ἀρετή.
Σάν τήν εἴσοδο σοῦ δείχνει
μέ τήν πίστη σου διπλή.
Οἱ ὕμνοι καί ἡ δόξα σοῦ ἔχουν
βάλει τά φτερά.
Ποῦ πετᾶς μονάχος τώρα,
δέ φοβάσαι τά δεινά;
Τί σάν σέ ἀπορρίπτουν φίλοι;
Τί σάν σέ προδίδουν συγγενεῖς;
Ἐσύ ἔχεις τώρα στήν καρδιά σου
μαζεμένη καλοσύνη ν' ἀμυνθεῖς.
Ν' ἀμυνθεῖς γιά τά ὠραῖα!
πού σοῦ φαίνονται πεζά.
Γιατί ἐκεῖνοι πού σέ σπρώχνουν
σοῦ μαραίνουν τή χαρά!
Μά ὁ πόνος εἶναι εὐλογία!
Ἐσύ τά μέσα σου νά δεῖς.
Δέν χωράω στήν κακία
ἀπ' τά μύχια σου νά πεῖς.

Η ΓΕΝΝΗΣΗ

(Από τήν ποιητική συλλογή «Ο ἀδελφός Ἰησοῦς»)

Τάσος Λειβαδίτης

Ἐνα ἄλλο βράδυ τόν ἄκουσα νά κλαίει δίπλα.
Χτύπησα τήν πόρτα καί μπήκα.
Μοῦ ἔδειξε πάνω στό κομοδίνο ἓνα μικρό ξύλινο σταυρό.
«Εἶδες – μοῦ λέει – γεννήθηκε ἡ εὐσπλαχνία».
Ἐσκυφα τότε τό κεφάλι κι ἔκλαψα κι ἐγώ.
Γιατί θά περνοῦσαν αἰῶνες καί αἰῶνες
καί δέ θά ἔχαμε νά ποῦμε τίποτα ὠραιότερο ἀπ' αὐτό.

ΣΥΝΤΑΓΗ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗ ΚΟΤΟΠΙΤΑ

Ἐλικά γιά τό φύλλο

- 500 γρ. ἀλεύρι
- 3 κουτ. σούπας ἐλαιόλαδο
- 1 κουτ. γλυκοῦ ἀλάτι
- 1 κούπα χλιαρό νερό
- Νισεστέ
- γιά τό ἀνοίγμα τῶν φύλλων
- 1/2 φλ. ἐλαιόλαδο
- γιά τό λάδωμα τῶν φύλλων

Ἐλικά γιά τήν γέμιση

- 2 μπούτια κοτόπουλου
(νά εἶναι μαλακό)
- 1/4 φλ. ἐλαιόλαδο
- 2 κρεμμύδια
- 200 γρ. φέτα
- 1 φλ. τραχανά
- Ἀλάτι καί πιπέρι

Ἐκτέλεση γέμισης

Βράζουμε τό κοτόπουλο σέ 4-5 φλ. νερό μαζί μέ ἀλάτι. Κρατᾶμε 3 φλ. ἀπό τόν ζωμό. Ἀφήνουμε τό κοτόπουλο νά κρυώσει καί τό κόβουμε σέ μικρά κομμάτια. Ζεσταίνουμε τό λάδι καί σοτάρουμε τό ψιλοκομμένο κρεμμύδι. Βάζουμε τό κρεμμύδι μέ τό λαδάκι του σ' ἓνα μπόλ καί προσθέτουμε τό κοτόπουλο. Τέλος, προσθέτουμε τήν φέτα θρυμματισμένη, τόν τραχανά, ἀλάτι καί πιπέρι.

Ζεσταίνουμε τό λάδι καί σοτάρουμε τό ψιλοκομμένο κρεμμύδι. Ὅταν μαλακώσει τό κρεμμύδι, τό κατεβάζουμε ἀπό τή φωτιά.

Γιά τό ζυμάρι

Βάζουμε σέ λεκάνη ὅλα τά ὑλικά γιά τό φύλλο ἐκτός ἀπό τό νερό. Ἀνακατεύουμε καί συγχρόνως προσθέτουμε λίγο λίγο τό χλιαρό νερό. Ζυμώνουμε μέχρι ἡ ζύμη νά μήν κολλάει στά χέρια μας. Ἀφήνουμε τή ζύμη νά ξεκουραστεῖ γιά μισή ὥρα καί μετά τή χωρίζουμε σέ 4 μπάλες.

Λαδώνουμε ἓνα ταψί, πασπαλίζουμε τό τραπέζι μέ νισεστέ καί ἀνοίγουμε τό πρῶτο μπαλάκι σέ φύλλο λίγο μεγαλύτερο ἀπό τό ταψί μας. Λαδώνουμε τό φύλλο. Ἀνοίγουμε τό δεύτερο φύλλο καί τό τοποθετοῦμε πάνω ἀπό τό πρῶτο λίγο τσαλακωμένο χωρίς νά ἀφήσουμε νά περισσεύει γύρω γύρω. Ρίχνουμε τήν γέμιση καί τήν στρώνουμε σ' ὅλη τήν ἐπιφάνεια. Σκεπάζουμε τήν γέμιση μέ τά ἄλλα δύο φύλλα, λαδώνοντάς τα ἀνάμεσα. Κλείνουμε τήν πίτα γύρω γύρω, φτιάχνοντας κόθρο μέ τό κάτω φύλλο τῆς πίτας πού περισσεύει. Χαράζουμε τήν πίτα.

Χτυπάμε σέ μπόλ τά ἄβγά μέ τόν ζωμό τοῦ κοτόπουλου. Περιχύνουμε τήν πίτα καί τήν κουνάμε λίγο, γιά νά εἰσχωρήσει ὁ ζωμός.

Τήν ψήνουμε στους 190°C μέχρι νά ρουφήξει ὅλο τό ζουμί καί νά ροδοκοκκινήσει.

10 έξυπνοι τρόποι νά έξοικονομήσουμε χρόνο

«δουλεύω
έξυπνότερα,
όχι έξουθενωτικά»

Ἡ δικαιολογία «δέν ἔχω ἄρκετό χρόνο» δέν εἶναι ιδιαίτερα πειστική· ἔχουμε ἀκριβῶς τόν ἴδιο ἀριθμό ὥρων ἀνά ἡμέρα πού εἶχαν καί οἱ σπουδαιότεροι ἄνθρωποι τῆς τέχνης, τῆς πολιτικῆς καί τῶν ἐπιστημῶν, οἱ ὁποῖοι ἔκαναν τή διαφορά! Γι' αὐτό καί σᾶς προτείνουμε 10 έξυπνους τρόπους γιά νά διαχειριστεῖτε σωστά καί ἀποτελεσματικά τόν χρόνο σας:

1. Ὁλοκληρώστε πρῶτα τίς σημαντικότερες ἐργασίες.

Ὁ χρυσός κανόνας τῆς διαχείρισης τοῦ χρόνου. Εἴτε στήν ἀρχή τῆς ἐργασίας, εἴτε ἀπό τήν προηγούμενη ἡμέρα, καλό θά ἦταν νά καταγράφετε σέ ἕνα πλάνο ὅλες τίς ἐργασίες πού ἔχετε νά κάνετε. Ἐπειτα χρειάζεται νά ἀναγνωρίσετε δύο ἢ τρεῖς ἐργασίες πού εἶναι πῶς σημαντικές καί ξεκινήστε ἀπό ἐκεῖνες. Ἀφοῦ ἔχετε ὀλοκληρώσει τά ἀπαραίτητα, συνεχίστε στις ἐπόμενες μέ λιγότερο ἄγχος.

2. Ὁχι στήν ἀναβλητικότητα.

Ἡ ἀναβλητικότητα εἶναι ὁ χειρότερος ἐχθρός τῆς παραγωγικότητας καί καταστρέφει τούς στόχους καί τό κίνητρο. Ἄν ἔχετε προγραμματίσει μιᾶ δραστηριότητα, μήν τήν ἀναβάλλετε γιά ἀργότερα ἀκόμα κι ἂν δέν ἔχετε τή διάθεση νά ἀσχοληθεῖτε μέ αὐτήν. Ἄν καταπολεμήσετε τό μικρόβιο τῆς ἀναβλητικότητας, θά διαπιστώσετε πόσο ἀνετότερα ἐργάζεστε χωρίς τήν πίεση τῆς προθεσμίας.

3. Καθορίστε ἕνα χρονικό ὄριο ὀλοκλήρωσης τῆς κάθε ἐργασίας.

Ἀντί νά ξεκινᾶτε μιᾶ ἐργασία λέγοντας ὅτι θά μείνετε ἐκεῖ μέχρι νά τελειώσετε, δοκιμάστε νά ὀριοθετήσετε τό χρόνο σας. Ὁ χρονικός περιορισμός θά σᾶς πείσει νά συγκεντρωθεῖτε καί νά εἶστε πῶς ἀποτελεσματικοί.

4. Μάθετε νά λέτε «ὄχι».

Ἄν δεσμεύετε σέ πολλές δουλειές χωρίς νά σκέφτεστε σοβαρά τό χρόνο καί τίς δυνατότητές σας, ἡ σωστή διαχείριση τοῦ χρόνου θά εἶναι σχεδόν ἀδύνατη. Εἶναι ἀπαραίτητο νά λέμε κάποιες φορές «ὄχι», εἴτε σέ συνήθειες εἴτε σέ ἀνθρώπους.

5. Μήν σκέφτεστε ὅλη τή λίστα τῶν ὑποχρεώσεών σας.

Ἐνας ἀπό τούς ταχύτερους τρόπους νά τρομοκρατήσετε τόν ἑαυτό σας εἶναι νά σκεφτεῖτε τόν ὄγκο τῶν ὑποχρεώσεων πού ἔχετε νά ὀλοκληρώσετε. Ὅμως, αὐτή ἡ πρακτική δέν θά διευκολύνει σέ καμία περίπτωση τά πράγματα. Εἶναι προτιμότερο νά ἐστιάζετε ἀπλά σέ αὐτό πού κάνετε ἐκείνη τήν ὥρα, ἀπομονώνοντας ὅτιδήποτε ἄλλο.

6. Δημιουργήστε συστήματα ὀργάνωσης.

Εἶναι ἀποδεδειγμένο πῶς ἕνας ἀρμονικός χώρος ἐργασίας κάνει τούς ἐργαζόμενους περισσότερο παραγωγικούς καί πρόθυμους νά ἐργαστοῦν. Τό νά κρατᾶτε τό γραφεῖο σας τακτοποιημένο, σᾶς κάνει πῶς συγκεντρωμένους στή δουλειά σας. Ἐπιπλέον σᾶς ἐξοικονομεῖ χρόνο καθώς ἔχετε εὐκολη πρόσβαση σέ ὅ,τι ἀναζητᾶτε.

7. Κάντε κάτι στό χρόνο ἀναμονῆς σας.

Ἐπίσης ἀκόμα χρόνος πού μπορεῖτε νά ἐκμεταλλευθεῖτε. Αἰθούσες ἀναμονῆς, οὔρες σέ δημόσιες ὑπηρεσίες καί καταστήματα, χρόνος μετακίνησης μέ τά μέσα, ἀκόμα καί στό γυμναστήριο. Χρησιμοποιήστε αὐτόν τόν πολυτίμο χρόνο γιά νά διαβάσετε, νά γράφετε καί νά ὀργανώνετε τίς ἐργασίες σας.

8. Περιορίστε τή χρήση τηλεόρασης, κινητοῦ τηλεφώνου καί διαδικτύου.

Ὁ χρόνος πού καταναλώνετε μπροστά ἀπό τίς ὀθόνες εἶναι πῶς πολὺς, ἀκόμα κι ἂν ἐσεῖς νιώθετε πῶς εἶναι ἐλάχιστος. Οἱ ἠλεκτρονικές συσκευές δέν εἶναι ποιοτικό διάλειμμα ἀπό τίς ἐργασίες σας· τό ἀντίθετο, ἀπομυζοῦν τήν ἐνέργεια καί τήν ἰκανότητα τῆς παραγωγικότητάς σας. Μερικές φορές, ὁ μόνος τρόπος νά κάνουμε πραγματικά κάτι εἶναι νά ἀπενεργοποιήσουμε τίς εἰδοποιήσεις τοῦ κινητοῦ μας καί νά μείνουμε μόνοι μας.

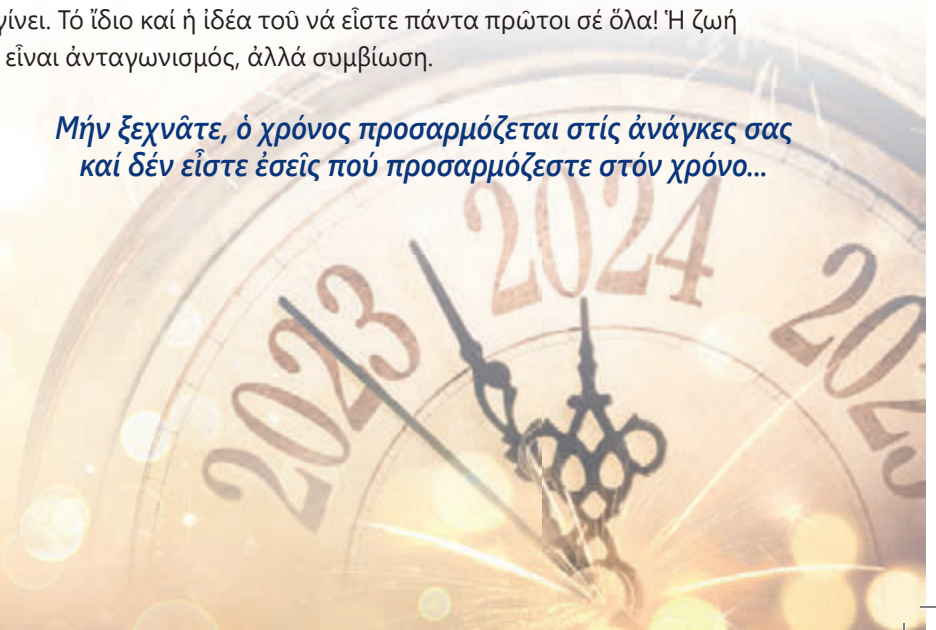
9. Κάντε μικρά, ἀναζωογονητικά διαλείμματα.

Οἱ συνεχόμενες ὥρες δουλειᾶς μᾶς κουράζουν κάνοντάς μας λιγότερο παραγωγικούς. Τό νά κάνετε μιᾶ παύση καί νά δώσετε στόν ἑαυτό σας μερικά λεπτά ξεκούρασης κάθε φορά πού ὀλοκληρώνετε μιᾶ ἐργασία σας εἶναι ἐξαιρετικά εὐεργετικό. Βγείτε μιᾶ σύντομη βόλτα ὅπου κι ἂν βρισκεστε καί ἀναπνεύστε λίγο φρέσκο ἀέρα.

10. Ὁχι στήν τελειομανία, Ὁχι στήν πρωτιά.

Ἡ ἰδέα τῆς τελειότητας, ἂν θέλετε νά πετύχετε τόν στόχο σας, πρέπει νά διαλυθεῖ. Τίποτα δέν εἶναι τέλειο κι οὔτε πρόκειται ποτέ νά γίνει. Τό ἴδιο καί ἡ ἰδέα τοῦ νά εἶστε πάντα πρῶτοι σέ ὅλα! Ἡ ζωὴ δέν εἶναι ἀνταγωνισμός, ἀλλά συμβίωση.

Μήν ξεχνᾶτε, ὁ χρόνος προσαρμόζεται στίς ἀνάγκες σας καί δέν εἶστε ἐσεῖς πού προσαρμόζετε στόν χρόνο...

ΟΙ ΑΓΙΟΙ ΚΤΙΤΟΡΕΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ ΑΓΙΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟΥ

Τήν 17η Ιανουαρίου τιμάται ή μνήμη των κτιτόρων τής Ιερᾶς Μονῆς Ἁγίου Στεφάνου, ὁσίων Ἀντωνίου καί Φιλόθεου.

Ὁ ὄσιος Ἀντώνιος Καντακουζηνός, κτίτορας καί ἡγούμενος τῆς μονῆς τοῦ Ἁγίου Στεφάνου κατά τό πρῶτο μισό τοῦ 15ο αἰώνα, σύμφωνα μέ τούς ἀρχιμ. Πορφύριο Οὐσπένσκυ καί D. Nicol, ἦταν γιός τοῦ ἡγεμόνα τοῦ Δεσποτάτου τῆς Ἠπείρου Νικηφόρου Β' Ὀρσίνη καί τῆς Μαρίας Καντακουζηνῆς, πρεσβύτερης θυγατέρας τοῦ βυζαντινοῦ αὐτοκράτορα Ἰωάννου Στ' Καντακουζηνοῦ (1347–54). Ἐπομένως θεωρεῖται ἐγγονός τοῦ αὐτοκράτορα Ἰωάννου Στ' Καντακουζηνοῦ καί πρῶτος ξάδελφος, ἐκ μητρός, μέ τόν δεύτερο κτίτορα τοῦ Μετεώρου βασιλέα Ἰωάννη Οὔρηση Παλαιολόγο, τόν μετονομασθέντα Ἰωάσαφ Μοναχό.

Ὁ δεύτερος κτίτορας τῆς μονῆς ὄσιος Φιλόθεος ἀπό τήν Σλάταινα (σημ. Ρίζωμα) Τρικάλων ἀναφέρεται σέ γράμμα τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχη Ἱερεμία Α' (1545), ὡς ἀνακαινιστής σχεδόν ἐκ βάθρων θεμελίων τοῦ ναοῦ τοῦ πρῶτου καθολικοῦ τοῦ ἁγίου Στεφάνου καί νέος κτίτορας κατά τό πρῶτο μισό τοῦ 16ο αἰώνα. Ἀνήγειρε σὺν τοῖς ἄλλοις κελλιά καί ἄλλα ἀπαραίτητα κτίσματα, ἔχοντας βοηθό τόν συμπατριώτη του ἱερομόναχο Γεράσιμο. Ἐξόπλισε ἐπίσης τό ἱερό κοινόβιο μέ ἱερά σκευή καί χειρόγραφα βιβλία γιά τίς λειτουρ-

γικές ἀνάγκες τοῦ μοναστηριοῦ καί δημιούργησε μονύδριο-μετόχιο μέ ἀμπελώνες στά πατρικά του κτήματα στήν γενέτειρά του Σλάταινα.

Οἱ δύο κτίτορες ἱστοροῦνται στόν δυτικό τοῖχο τοῦ παλαιοῦ καθολικοῦ τοῦ ἁγίου Στεφάνου κρατώντας εἰλητάριο καί μέ φωτοστέφανο στήν κεφαλή τους. Ὁ ὄσιος Ἀντώνιος εἰκονίζεται δίπλα στόν ἀρχάγγελο Γαβριήλ ὀλόσωμος μέ τή μοναχική του ἐνδυμασία (μανδύα-κουκούλιο-μέγα σχῆμα), ἐνώ ὁ ὄσιος Φιλόθεος δίπλα στόν ἀρχάγγελο Μιχαήλ, ὀλόσωμος κι αὐτός, ντυμένος μέ τό μοναχικό του τριβάνιο.

Νεότερη ἱστορήση τῶν ὁσίων Ἀντωνίου καί Φιλόθεου ἔχει γίνει στό Καθολικό τῆς μονῆς ἀπό τόν ἀγιογράφο Βλάσιο Τσοτσώνη τό ἔτος 1995.

* * *

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ. ΗΧΟΣ Δ΄. ΤΑΧΥ ΠΡΟΚΑΤΑΛΑΒΕ.

Εὐφραίνεται χαίρουσα ἡ τοῦ Στεφάνου Μονή, πρὸς Κύριον ἔχουσα πρεσβείαν ἄμαχον, τετράριθμον φάλαγγα· ἅμα τῷ Διακόνῳ, Χαραλάμπῃ λευίτην, σὺν δὲ καὶ τῶν κτιτόρων, τὴν σεπτὴν ξυνωρίδα, Ἀντώνιον, τὸν Ἀσκητὴν καὶ θεῖον Φιλόθεον.

ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΑΓΙΟΥ ΑΝΤΩΝΙΟΥ

Στήν νότια πλευρά τοῦ βράχου Πυξάρι, στήν περιοχή τῶν Κοφινίων καί πλησίον τοῦ ναΐσκου τοῦ Γενεσίου τῆς Θεοτόκου ὑψώνεται σήμερα ἀναστηλωμένο σέ νέα διαμόρφωση τό παλαιό σπηλαιῶδες μονύδριο τοῦ καθηγητῆ τῶν μοναστῶν ἁγίου Ἀντωνίου τοῦ Μεγάλου. Στόν τοῖχο κρέμεται ἀκόμα τμήμα τῆς παλαιᾶς ἀνεμόσκαλας, συνηρησομένης μέ μικροῦς ξύλινους δοκίσκους.

Εἶναι ἡ πλέον ἡσυχη καί πιό ἐλκυστική γωνιά τοῦ πέτρινου δάσους, ὅπου αἰσθάνεται κανεὶς τό ἄρωμα τῆς ἀσκητικῆς ζωῆς ἀφανῶν ὁσίων πατέρων ἕξι καί πλέον αἰῶνων.

Ἀπό τό 1994 ἡ Μονή ἀποτελεῖ μετόχι τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίας Τριάδος.

Κατά τά ἔτη 2005–2006 ὁ πολύδραστος ἡγούμενος τῆς Ἁγίας Τριάδος ἀρχιμανδριτῆς Χρυσόστομος Τέτσιος ἀναστήλωσε

τό ὄλο μοναστηριακό συγκρότημα. Ἡ ἡμιτριόροφη κατασκευή περιλαμβάνει στόν τρίτο ὄροφο τόν σπηλαιῶδη ναΐσκο τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου, καί σέ χαμηλότερο ἐπίπεδο τό μικρό ἀρχονταρίκι, μαγειρεῖο καί πιό κάτω δύο μοναχικά κελλιά.

Οἱ νέοι ἐξῶστες μέ τίς κάθετες δοκοὺς δένουν αἰσθητικὰ μέ τό ἀριστερά καί ἄνωθεν εὐρισκόμενο τρισπήλαιο ἀσκητήριο τοῦ

Ὀσίου Γρηγορίου μέ τούς ξυλόπηκτους ἐξῶστες. Ἐχασε βέβαια τήν αἴσθησι τοῦ αἰωρούμενου, ἀλλά ἔγινε προσιτό γιά λειτουργική χρήση καί κατοίκηση μοναχῶν.

Στίς 17 Ιανουαρίου 2006, ἡμέρα τῆς ἐορτῆς τοῦ ἁγίου Ἀντωνίου, ξαναλειτούργησε τό μονύδριο πρὸς μεγάλη χαρά τῶν μοναχῶν καί τῶν φιλομονάχων πιστῶν. Ὁ Ἅγιος Ἀντώνιος ἀποτελεῖ μετοχιακό ἡσυχαστήριο τῶν πατέρων τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίας Τριάδος.